

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 19.12.2011
COM(2011) 883 окончателен

2011/0435 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за изменение на Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации и на Регламент относно осъществяването на административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2011) 1558 окончателен}
{SEC(2011) 1559 окончателен}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ И ЦЕЛ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

1.1. Общ контекст

Мобилността на квалифицираните специалисти в Европейския съюз е ниска. Въпреки това видимо съществува голям неизползван потенциал за мобилност: според проучване на Евробарометър от 2010 г.¹ 28 % от гражданите на ЕС обмислят работа в чужбина. Признаването на професионалните квалификации е от основно значение за това основните свободи на вътрешния пазар да заработят ефективно за гражданите на ЕС. Същевременно мобилността не бива да бъде за сметка на потребителите и особено на пациентите, които очакват адекватни езикови умения от здравните специалисти. Освен това потенциалът за по-интегриран пазар на услугите остава неоползотворен в областта на професионалните услуги; докато Директивата за услугите² от 2006 г. предложи нови възможности, основната насоченост на Директивата за професионалните квалификации от 2005 г.³ беше към консолидация на 15-те действащи директиви в единен инструмент.

Модернизирането на Директивата също така ще отговори на потребностите на държавите-членки, които се сблъскват с все по-остър недостиг на квалифицирана работна ръка. Мобилността на гражданите на ЕС в рамките на единния пазар е важен въпрос в тази връзка. Недостигът на работна ръка не само ще се запази в бъдеще, но според прогнозите ще расте, особено в сектора на здравеопазването, в сектора на образованието и също в секторите с растеж като строителството и бизнес услугите.

В своята стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж („Европа 2020“) Комисията вече подчерта необходимостта от насърчаване на мобилността в рамките на ЕС. Програмата за нови умения и работни места⁴ отправи предупреждение, че не са преодолені несъответствията в предлагането и търсенето на пазара на труда в ЕС и че потенциалът за трудова мобилност не се оползотворява достатъчно. Докладът за гражданството от 2010 г.⁵ също набляга на необходимостта от модернизация в тази област в интерес на гражданите на ЕС.

В своите Годишни обзори на растежа за 2011 г. и 2012 г.⁶ и в Акта за единния пазар⁷ Комисията посочи признаването на професионалните квалификации като основен

¹ Евробарометър № 363

² Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36)

³ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 година относно признаването на професионалните квалификации (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22)

⁴ „Нови умения за нови работни места — Изпреварващо предвиждане на потребностите на пазара на труда и осигуряване на съответстващи на тях умения“. Съобщение на Комисията COM(2008) 868, 16.12.2008 г.

⁵ „Доклад за гражданството на ЕС за 2010 г. Премахване на пречките за упражняване на правата на гражданите на ЕС“, COM(2010) 603, 27.10.2010 г.

⁶ „Годишен обзор на растежа: напредване с изчерпателния отговор на ЕС на кризата“, Съобщение на Комисията, COM(2011)11, 12.1.2010 г.

⁷ Съобщение на Комисията, „Акт за единния пазар — Дванадесет лоста за насърчаване на растежа и укрепване на доверието“, „Заедно за нов тип икономически растеж“, COM(2011) 206, SEC(2011) 467

въпрос. В Акта за единния пазар бе подчертана необходимостта от модернизация на съществуващата рамка, като част от дванадесетте лоста, с оглед насърчаване растежа и укрепване на доверието сред гражданите. На 23 октомври 2011 г. Европейският съвет⁸ прикани институциите да положат всички усилия за постигане на политическо споразумение по 12-те инициативи от Акта за единния пазар, включително по предложението на Комисията за модернизиране на Директивата. Европейският парламент също призова за незабавни действия в своя доклад от 15 ноември 2011 г.⁹

1.2. Цел на предложението

Комисията не предлага нова директива, а целенасочена модернизация на действащите разпоредби, като се ръководи от следните цели:

- Да се намали сложността на процедурите чрез Европейска професионална карта, която да оползотвори още по-пълноценно предимствата от вече успешната Информационна система за вътрешния пазар (ИСВП) (вж. раздел 4.1);
- Да се осъществи реформа на общите правила за установяване в друга държава-членка или за временно преместване (вж. раздели 4.2, 4.3 и 4.4);
- Да се модернизира системата за автоматично признаване, особено за медицински сестри, акушерки, фармацевти и архитекти (вж. раздели 4.5, 4.6 и 4.7);
- Да се създаде правна рамка в Директивата за частично квалифицирани специалисти и за нотариуси (вж. раздел 4.8);
- Да се изяснят гаранциите за пациентите, чиято загриженост за езиковите умения и рисковете от нарушения в практиката следва да бъде по-добре отразена в правната рамка (вж. раздел 4.9);
- Да се въведе правно изискване за предоставяне на удобна за потребителя и насочена към съдържателната страна информация относно правилата за признаване на квалификациите с подкрепата на електронното правителство на всеки един етап от процеса на признаване (вж. раздел 4.10);
- Да се организира системен преглед и взаимна оценка за всички регламентирани професии в държавите-членки (вж. раздел 4.11).

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Инициативата е резултат от последваща оценка на Директивата и от широки консултации с всички основни заинтересовани страни, включително компетентни органи, професионални организации, академични органи и граждани.

⁸ Съвет на ЕС 52/11

⁹ A7-0373/2011

2.1. Оценка

Последващата оценка беше извършена през периода март 2010 г.—май 2011 г. Европейската комисия се обърна към компетентните органи и националните координатори за Директивата и получи около 200 доклада за техния опит, публикувани на сайта на Комисията¹⁰.

Освен това на GHK Consulting бе възложено проучване¹¹, което очерта въздействието на неотдавнашните образователни реформи върху признаването на професионалните квалификации.

2.2. Публични консултации

На 7 януари 2010 г. Комисията започна публични консултации по Директивата. Службите на Комисията получиха 370 становища¹².

На 22 юни 2010 г. Комисията прие Зелена книга¹³ „Модернизиране на Директивата за професионалните квалификации“. Бяха получени около 420 становища. Комисията също така проведе две публични конференции, свързани с преразглеждането на Директивата.

2.3. Резултат от консултациите

Всички заинтересовани страни признаха необходимостта от осигуряване на по-добър достъп до информация за признаването на квалификациите. Повечето граждани и професионални организации подкрепиха опростяването на процедурите за признаване, докато представителите на сектора на здравеопазването подчертаха също необходимостта да се гарантира качеството на услугите. Голямо мнозинство от заинтересованите страни във всички категории изрази положително отношение към идеята за европейска професионална карта. Редица професионални организации изрази подкрепа за преразглеждането на концепцията за общите платформи. Повечето компетентни органи и професионални организации, представляващи професии, които се възползват от автоматично признаване, се съгласиха, че е необходимо да се модернизира системата.

2.4. Управителна група за Европейската професионална карта

През януари 2011 г. Европейската комисия създаде управителна група с външни експерти за обсъждане на потребността и възможността да се въведе европейска професионална карта. Групата събра представители на различни професионални сдружения и компетентни органи и проучи ред случаи¹⁴, представени на Форума за единния пазар в Краков, Полша, на 3 и 4 октомври. В своята декларация участниците във Форума приветстваха идеята за европейска професионална карта.

¹⁰ Вж. http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/policy_developments/evaluation_en.htm

¹¹ Проучването, публикувано на 31 октомври 2011 г., може да се намери на адрес: http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/docs/policy_developments/final_report_en.pdf

¹² Вж. http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2011/professional_qualifications_en.htm

¹³ COM(2011) 367 окончателен

¹⁴ Вж. http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/policy_developments/european_professional_card_en.htm

2.5. Оценка на въздействието

Комисията направи оценка на въздействието на различни алтернативни решения.

Анализът откри осем групи проблеми, които произтичат главно от резултата от оценката и от отзивите на Зелената книга. Тези групи проблеми включват: достъпа до информация относно процедурите за признаване, ефикасността на процедурите за признаване, функционирането на системата за автоматично признаване, условията, приложими към установяването и към временната мобилност и приложното поле на Директивата. Тъй като общественото здраве се очерта като въпрос от особен интерес в хода на оценката, при определянето на проблема бе посочена и защитата на пациентите. Последният проблем е свързан с липсата на прозрачност и обосновка на квалификационните изисквания при регламентиранияте професии.

Анализът посочи три общи цели: улесняване на мобилността на специалистите и на търговията с услуги в рамките на ЕС, преодоляване на предизвикателството да се попълнят висококвалифицираните работни места и предлагане на повече възможности на търсещите работа. Те бяха разработени подробно в специфични цели предвид контекста и установените проблеми.

За всяка група проблеми бяха разгледани широк кръг варианти, оценени според следните критерии: ефективност, ефикасност, последователност и въздействие върху заинтересованите страни (ползи и разходи за мобилните специалисти, държавите-членки, потребителите, пациентите и работодателите).

По отношение на достъпа до информация оценката на въздействието анализира различни варианти за улесняване на определянето на компетентните органи и изискванията за документите и за насърчаване на употребата на електронни процедури. Разширяването на обхвата на Точките за единен контакт (определени съгласно Директивата за услугите) беше преценено като предпочитан вариант. Чрез по-нататъшното развитие на съществуващите структури този вариант не би трябвало да доведе до съществено увеличаване на разходите.

Във връзка с ефикасността на процедурите за признаване бяха разгледани различни варианти за съкращаване на продължителността на процедурите и за осигуряване на по-пълноценно използване на компенсационните мерки. Създаването на Европейска професионална карта с по-дейното участие на държавата-членка по произход бе посочено като предпочитан вариант, понеже създава благоприятни условия за ускоряване на процедурата за признаване. Този вариант може да породи някои административни разходи за определени държави-членки, но ще позволи на специалистите да се възползват от по-бързи процедури за признаване. Освен това бяха набелязани редица мерки за подобряване на използването и организацията на компенсационните мерки. И накрая, според анализа е необходимо да се преработи концепцията за „общите платформи“, за да се улесни по-нататък признаването за определени професии.

Що се отнася до системата за автоматично признаване, бяха разгледани различни варианти за усъвършенстване на процедурата за уведомяване и проверка на новите дипломи. Въвеждането на функция за национално изпълнение бе възприето като най-ефективният и ефикасен вариант. Бяха разгледани различни набори от варианти за изглаждане на различията в минималните изисквания за обучение при секторните

професии, по-специално професиите „лекар“, „медицинска сестра с общ профил“, „акушерка“, „фармацевт“ и „архитект“, и за модернизиране на класификацията на икономическите дейности в приложение IV към Директивата. Тези варианти са представени в резюмето на оценката на въздействието.

Бяха разгледани широк кръг възможности за опростяване на условията за постоянното установяване. По-конкретно, оценката на въздействието стигна до заключението, че квалификационните нива, определени в член 11, следва да се запазят като отправна точка за сравняване на квалификациите, но не бива повече да се използват за оценка на пригодността на кандидата. Въвеждането на принципа на частичния достъп в Директивата беше посочено като друго решение, което може да улесни мобилността. Конкретните изисквания към специалистите от нерегламентиращи държави-членки бяха сметнати за ненужни при режима на установяване.

Във връзка с временната мобилност оценката на въздействието анализира различни варианти, които вероятно ще улеснят този вид мобилност и ще засилят правната сигурност за специалистите. Един от избраните варианти се състои в опростяване на изискванията към специалисти от нерегламентиращи държави-членки, които придружават потребители. Освен това оценката на въздействието стигна до заключението, че всяка държава-членка следва да състави писък на професиите, които имат отношение към общественото здраве и безопасност (за които се изисква предварителна проверка на квалификациите).

Оценката на въздействието проучи различни варианти на политиката за изясняване и разширяване на приложното поле на Директивата с нови категории специалисти. Оценката на въздействието заключи в полза на разширяването на приложното поле на Директивата при конкретни условия, за да бъдат обхванати непълно квалифицираните специалисти и нотариусите. За квалификациите, придобити в трети страни, запазването на сегашното положение беше преценено като предпочитаният вариант. Редът и условията, приложими към гражданите на ЕС съгласно Директивата, трябва обаче да бъдат прилагани от държавите-членки и към гражданите на трети страни, доколкото това се изисква от международни споразумения относно професионалните услуги.

По отношение на защитата на пациентите бяха оценени различни варианти, за да се осигурят повече гаранции за статута на специалистите и техните езикови умения. Предпочитаните варианти в тази област включват въвеждането на механизъм за предупреждение, съчетан с по-голяма прозрачност между държавите-членки по въпросите на непрекъснатото професионално развитие, и изясняване на правилата, които се прилагат за контрол на езиковите умения.

Бяха разгледани различни варианти за подобряване на прозрачността и обосновката на регламентиранияте професии. Предпочитаният вариант, посочен в оценката на въздействието, е процес на взаимно оценяване на националното законодателство, което регулира достъпа до определени професии.

Синергията между различните предпочитани варианти беше преценена като гаранция за вътрешната последователност на инициативата.

Проектът за оценката на въздействието беше разгледан от Комитет за оценка на въздействието (КОВ) и неговите препоръки за подобрения бяха включени в

окончателния доклад. Становището на КОВ се публикува успоредно с настоящото предложение, също както окончателната оценка на въздействието и нейното резюме.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

3.1. Правна основа

Предложението се основава на член 46, член 53, параграф 1, членове 62 и 114 от ДФЕС.

3.2. Субсидиарност и пропорционалност

Принципът на subsidiarity се прилага дотолкова, доколкото предложението не попада в изключителната компетентност на ЕС.

Целта на Директивата не може да бъде постигната в достатъчна степен чрез действия на държавите-членки, които неизбежно ще доведат до различни изисквания и процедурни режими и по този начин ще усложнят регулирането и ще породят нежелани препятствия пред мобилността на специалистите. Нещо повече, промените в действащия правен режим предполагат изменение на действаща директива, което може да се постигне единствено чрез законодателен акт на Съюза. Следователно предложението е съобразено с принципа на subsidiarity.

Принципът на пропорционалност изисква всяка намеса да бъде целенасочена и да не надхвърля необходимото за постигането на целите. Предложените изменения се ограничават до необходимото за гарантиране на по-доброто функциониране на правилата за признаване на професионалните квалификации и следователно са съобразени с този принцип.

3.3. Избор на инструмент

Предложението се основава на член 46, член 53, параграф 1, членове 62 и 114 от Договора, които предвиждат използването на директива за взаимното признаване на квалификациите. Освен това, Директивата е най-подходящият инструмент за целта, понеже осигурява на държавите-членки необходимата гъвкавост при прилагането на определените правила, като отчита техните национални административни и правни особености. Но тъй като държавите-членки трябва да изменят голям брой национални законодателни актове, важно е да приложат към нотификацията за транспониращите мерки един или повече документи, в които да се обясни връзката между елементите на Директивата и съответната част от националните транспониращи инструменти.

3.4. Европейско икономическо пространство

Предложеният акт е от значение за Европейското икономическо пространство и поради това следва да обхване Европейското икономическо пространство.

4. ПОДРОБНО ОБЯСНЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Предлаганите изменения на Директива 2005/36/ЕО са представени в съответствие с целите, посочени в раздел 1.2.

4.1. Европейска професионална карта и Информационна система за вътрешния пазар

4.1.1. Европейска професионална карта

Европейската професионална карта ще бъде алтернативно средство, което може да се прилага при професии, отговарящи на няколко цели: търсене от самите упражняващи професията, значителна мобилност и по-добро сътрудничество между компетентните органи чрез Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП). Европейската професионална карта има потенциал и за професиите, които се интересуват главно от временна мобилност. Като цяло въвеждането на Европейската професионална карта ще зависи от това дали професиите искат нейното въвеждане. Нейната привлекателност обаче следва да доведе до приемането ѝ от все повече професии.

Европейската професионална карта цели да улесни и ускори процедурата за признаване, като същевременно я прави по-прозрачна. Следователно картата изисква по-активното участие на държавата-членка по произход, което предполага прехвърляне на определени разходи и административна тежест от приемащата държава-членка към държавата-членка по произход. Използването на ИСВП обаче следва да намали разходите и новите процедури могат да се извършват от компетентните органи по места, които вече често се ангажират с изготвянето на досиета за целите на признаването на национални специалисти.

Доколкото Европейската професионална карта е въведена за дадена професия, по молба на специалиста държавата-членка по произход прави оценка доколко е окомплектовано професионалното досие и, в случай на молба за установяване, създава европейска професионална карта. Ролята на държавата-членка по произход е дори още по-важна в случаите на временна мобилност, защото тя поема както създаването, така и удостоверяването на професионалната карта. Използването на Информационната система за вътрешния пазар става задължително, тъй като тя ще обслужва административно Европейската професионална карта. Участието на държавата-членка по произход и използването на ИСВП ще допринесат за намаляване на разходите и времето, необходими за обработката на молбите. Това създава условия за съкращаване на сроковете за обработка на заявленията на основата на Европейската професионална карта в сравнение със сега действащата процедура, която ще продължи да съществува за специалистите, които предпочитат да не използват Европейската професионална карта.

4.1.2. Задължителност на ИСВП съгласно Директивата

Разширяването обхвата на ИСВП с цел обхващане на всички механизми за признаване съгласно Директивата доведе до редовното ѝ използване с добри резултати от значителен брой компетентни органи. Потенциалът на системата обаче бива ограничен с нерегистрирането или отказа на даден компетентен орган да обработва молбите за повече информация поради незадължителния характер на ИСВП. Нещо повече, функционирането на Европейската професионална карта зависи от системното използване на ИСВП. Затова предложението задължава държавите-членки да използват ИСВП за обмена на информация във връзка с признаването на професионалните квалификации.

4.2. Свободно предоставяне на услуги

Чрез Директива 2005/36/ЕО бе въведен специален режим за свободното предоставяне на услуги на временен принцип. Той предвижда облекчени условия за временните доставчици на услуги: те могат да предоставят услуги без предварителната проверка на професионалните квалификации (освен за професиите, които имат отношение към общественото здраве и безопасност), която се извършва по правило съгласно механизмите за признаване при установяване.

Предлагат се няколко изменения, за да се изяснят правилата за свободното предоставяне на услуги.

Като премахва изискването за професионален стаж, наложено върху доставчиците на услуги от нерегламентиращи държави-членки, когато доставчикът на услугата придружава получателя на услугата, предложението се стреми да отговори по-добре на нуждите на потребителите, които се предвиждат през граници. Когато изискването за професионален стаж продължава да се прилага, предложението предвижда възможност той да се придобива в една или няколко държави-членки, което създава повече възможности за доставчиците на услуги в сравнение със сегашното положение.

За професиите, които имат отношение към общественото здраве и безопасност държавите-членки прилагаха предварителната проверка на квалификациите по различни начини, което доведе до правна несигурност за доставчиците на услуги. Предложението се спира на този въпрос чрез изискването държавите-членки не само да предоставят списък на всички професии, които според тях попадат в тази категория, но и да обосноват мотивите си за включване на всяка професия. Това ще даде възможност на доставчиците на услуги да знаят предварително точните изисквания, на които трябва да отговарят за свободно предоставяне на услуги и чрез повече прозрачност ще намали риска от несъразмерни или ненужни задължения.

И накрая, предложението изяснява списъка от документи, които държавата-членка може да изисква преди първото предоставяне на услуги. То също така изрично посочва, че декларацията, която може да се изисква от доставчиците на услуги преди предоставянето на услугите, трябва да важи за цялата територия на държавата-членка.

4.3. Обща система

Първият елемент от предложението се отнася до съществуващата възможност на основата на член 11 определени квалификации да бъдат изключени от приложното поле на Директивата, когато е налице различие от две или повече нива между обучението на специалистите и изискванията в приемащата държава-членка. Квалификационните нива по принцип следва да бъдат използвани само като средство за сравнителен анализ, а не като основание за изключване на специалисти от приложното поле на Директивата. Единственото изключение е за лицата, чиито квалификации се основават на професионален стаж и които търсят достъп до професии с изискване за завършено висше образование. Предложението също така поставя още по-силно ударение върху задължението на държавите-членки по-добре да обосноват компенсационните мерки. Нещо повече, предложението предвижда задължение държавите-членки редовно да организират изпити за правоспособност.

4.4. Частичен достъп

В съответствие със съдебната практика¹⁵ на Съда се предлага в Директивата да се въведе концепцията за частичния достъп. Това ще доведе до по-голяма правна сигурност за специалистите и ще даде възможност на специалистите, които отговарят на изискванията за частичен достъп, да се установят или да предоставят услуги в случаите, в които преди не са могли да се ползват от Директивата. Държавите-членки обаче нямат право да прилагат този принцип, когато има наложителни причини като например при професиите, които имат отношение към общественото здраве.

4.5. Автоматично признаване на основата на професионалния опит

Предложеното в тази област изменение цели да осигури на Комисията по-голяма гъвкавост да адаптира списъка от дейности в приложение IV. Списъкът вече не отразява сегашната структура на стопанските дейности. Това може да създаде трудности при определянето на професиите, които попадат в системата за автоматично признаване и да породи несигурност за специалистите.

Следователно е необходима модернизация на класификацията. Промените в сегашната класификация обаче следва да бъдат внимателно преценени, тъй като може да засегнат обхвата на режима. Затова предложеното изменение дава на Комисията възможност за преразглеждане, без обаче да намалява обхвата на дейностите, които се ползват от автоматично признаване. Комисията възнамерява също така през 2012 г. да направи проучване с участието на заинтересованите страни.

4.6. Автоматично признаване на основата на минимални изисквания за обучение

Заинтересованите страни посочиха липсата на прозрачност в изискванията за обучението в държавите-членки, които са основа на системата за автоматично признаване при секторните професии. За да се засили прозрачността на равнището на ЕС, предложението изисква от всяка държава-членка да информира за законодателните, регулаторните и административните разпоредби във връзка с определянето на нови или променени квалификации. Държавите-членки също така ще бъдат задължени да ангажират подходящ орган, като например акредитационна комисия или министерство, да докладва за съобразеността на квалификацията с минималните изисквания за обучение съгласно Директивата.

Оценката на Директивата също разкри, че минималната продължителност на обучението за лекари, медицински сестри с общ профил и акушерки се нуждае от изясняване. Освен това предвид напредъка в прилагането на Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ЕСТНК) предложението предвижда определен брой кредити по ЕСТНК като потенциални критерии за продължителност при професиите, за които обучението е на ниво висше образование.

За да се увеличи мобилността на лекарите, които вече са придобили квалификация за медицинска специалност и впоследствие желаят да участват в друго специализирано обучение, предложението дава възможност на държавите-членки да допускат частични изключения за някои елементи на обучението, ако лекарят вече ги е завършил по време

¹⁵ Вж. например дело C-330/03, *Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos*

на предходната програма за обучение по медицинска специалност в същата държава-членка.

Новите професионални изисквания във връзка с професиите „медицинска сестра с общ профил“ и „акушерка“ са отразени в предложението, което изисква от държавите-членки да завишат изискванията за прием в обучение за тези професии от 10 години общообразователен курс на 12 години. Това вече е практика в 24 държави-членки.

Организирането на автоматично признаване за медицинските сестри с общ профил по време на присъединяването на нови държави-членки през 2004 г. и 2007 г. беше сложно. През 2012 г. службите на Комисията ще се заемат с техническа оценка във връзка с квалификацията на полските и румънските медицински сестри с общ профил, чиито професионални квалификации са придобити или чието обучение е започнало преди 1 май 2004 г., за да се анализира дали допълнителните изисквания за полските и румънските медицински сестри с общ профил в съответствие с член 33, параграф 2 продължават да бъдат основателни.

Минималната продължителност на обучението на архитекти следва да се актуализира, за да отразява в по-добре широко приетите стандарти в образованието по архитектура, особено необходимостта от допълване на академичното обучение с професионален стаж под надзора на квалифицирани специалисти. Следователно предложението предвижда минималната продължителност на обучението по архитектура да бъде шест години — или най-малко четири години редовна форма на обучение във висше училище плюс най-малко две години платен стаж, или най-малко пет години редовна форма на обучение във висше училище плюс най-малко една година платен стаж.

Що се отнася до фармацевтите, предложението предвижда разширяване на техния списък от дейности, но и заличаване на дерогацията за държавите-членки по член 21, параграф 4, която им дава възможност да не допускат откриването на нови аптеки от фармацевти с чуждестранни квалификации. Това изключение вече не се използва от все по-голям брой държави-членки (като Нидерландия, Ирландия и Обединеното кралство). Освен това Съдът допуска териториални ограничения само дотолкова, доколкото те не водят до дискриминация.

4.7. Общи принципи на обучение — нов режим за автоматичното признаване

Концепцията за „общите платформи“ в Директивата от 2005 г. се заменя от общи принципи на обучението: обща рамка на обучение или общи изпити в обучение. Те целят да се въведе по-непосредствено признаване на квалификациите, обхванати в момента от общата система, и следва да отговарят в по-голяма степен на потребностите на професиите. Докато общите платформи предлагаха единствено възможността за хармонизиране на компенсационните мерки, общите принципи на обучение позволяват специалистите да бъдат изцяло освободени от компенсационни мерки. Придобитите при този режим квалификации следва да бъдат автоматично признавани в държавите-членки, които обаче могат да се възползват от дерогации при тяхното прилагане. Освен това условията за определяне на общите принципи на обучение не са толкова трудни за изпълнение, колкото условията за изграждане на общите платформи.

Макар и общите принципи на обучение да не заменят националните програми за обучение, специалистите с квалификации по този режим ще ползват същите

предимства както професиите, за които в Директивата се определят минимални квалификационни изисквания.

4.8. Разширяване на приложното поле на Директивата при необходимост

4.8.1 Непълно квалифицирани специалисти

Настоящото предложение разширява приложното поле на Директивата, което ще обхваща и специалисти, които притежават диплома, но все още им предстои да завършат платен стаж, какъвто може да се изисква съгласно законите на държавата-членка, където завършват (това може да важи например за адвокати, архитекти и учители). Изменението ще внесе повече правна сигурност за тази категория специалисти, която в момента се ползва от правилата за свободно движение в Договора, но не и от процедурните гаранции по Директивата. То се основава на съдебната практика¹⁶ на Съда.

4.8.2. Нотариуси

През май 2011 г. Съдът взе решение¹⁷, че на нотариусите не могат да се налагат изисквания за националност. Що се отнася до прилагането на Директивата, съдът възприе позицията, че към изтичането на определения в мотивираното становище срок не може да се смята с основание, че спрямо съответните държави-членки е имало ясно изискване Директивата да бъде транспонирана за нотариусите. Съдът не изключи наличието на задължение за изпълнение на Директивата, но се произнесе, че задължението не е било достатъчно ясно към датата на производствата за нарушения. Следователно приложното поле на Директивата се нуждае от изясняване. Като се вземат предвид особеностите на професията, правилата за установяване и свободно предоставяне на услуги трябва да бъдат добре обмислени: при установяването държавите-членки следва да имат възможност да наложат необходимите изпити за правоспособност, за да се избегне всякаква дискриминация в националните процедури за подбор и назначаване. При свободното предоставяне на услуги нотариусите не бива да имат възможност да изготвят официални документи и да извършват други удостоверителни дейности, които изискват печата на приемащата държава-членка.

4.9. Изясняване на гаранциите за пациентите и потребителите на професионални услуги

4.9.1. Езикови изисквания

Предложението изяснява, че проверката на езиковите знания се извършва едва след като приемащата държава-членка е признала квалификацията. За специалистите в здравеопазването то уточнява, че зависи от националните системи на здравеопазване и организациите на пациенти да следят дали компетентните органи следва да извършат проверка на езиковите познания, когато това е крайно необходимо.

4.9.2. Механизъм за предупреждение

¹⁶ Вж. дело C-313/01, *Morgenbesser*; C-345/08 *Pesla*

¹⁷ Дела C-47/08, C-50/08, C-51/08, C-52/08, C-53/08, C-54/08 и C-61/08

В съответствие с получените отговори в хода на публичните консултации, предложението задължава националните компетентни органи взаимно да се предупреждават, когато специалист в здравеопазването, който се ползва от автоматично признаване съгласно Директивата, е лишен, дори временно, от право да упражнява професията. За останалите специалисти, които не са обхванати в приложното поле на Директивата за услугите, държавите-членки също следва взаимно да се предупреждават, когато е необходимо.

4.10. Електронно управление: достъп до информация и електронни процедури

За да се осигури лесно идентифициране на компетентния орган и на изискваните документи при молба за признаване, предложението предвижда създадените съгласно Директивата за услугите единични звена за контакт да се превърнат в централни точки за достъп онлайн за всички професии, обхванати в приложното поле на Директивата за професионалните квалификации. Следователно обхватът на единичните звена за контакт се разширява с категории специалисти, които не са обхванати от Директивата за услугите (специалисти в здравеопазването и търсещи работа). Чрез тази нова разпоредба специалистите могат да се обърнат към една структура за всички административни процедури, свързани с установяването или предоставянето на услуги в дадена държава-членка.

Предложението предвижда националните звена за контакт, които съществуват съгласно действащата директива, да се превърнат в центрове за подпомагане, като по такъв начин се избягва дублирането на информационни структури. Тези центрове за подпомагане ще се съсредоточават върху отделни случаи, като ще предоставят съвети и съдействие на граждани например чрез телефонни повиквания или дори ще позволяват лични срещи. При необходимост те могат да се свързват с компетентните органи и централните за подпомагане на други държави-членки.

4.11. Прозрачност и взаимна оценка

Във всички 27 държави-членки Директивата за професионалните квалификации се прилага спрямо близо 800 категории регламентирани професии. Липсва прозрачност относно приложното поле и обосновката за регламентирането, което може да създаде пречки за мобилността.

Затова настоящото предложение предвижда въвеждане на задължение държавите-членки да изпращат уведомление със списък на професиите, които те регламентират и да направят оценка на законодателството си относно достъпа до регламентираните професии според принципите на необходимост (обществения интерес), пропорционалност и недопускане на дискриминация. Всяка държава-членка трябва да докладва на Комисията за резултата от оценката. Това взаимно оценяване ще даде възможност на държавите-членки да сравнят своите регулаторни подходи и да опростят, при необходимост, своите национални правни рамки за регламентираните професии.

5. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Очаква се предложението да се отрази на бюджета на ЕС дотолкова, доколкото бъдещата Европейска професионална карта (ЕПК) ще използва Информационната

система за вътрешния пазар (ИСВП) като операционна основа. ИСВП ще трябва да бъде приспособена за процесите на ЕПК и изискванията за съхраняване на данните и разширена с някои допълнителни функции, а именно конкретен интерфейс, механизъм за предупреждение и механизъм за деклариране. Отражението върху бюджета на ЕС вече е отразено в планираното разпределение на средствата и все пак ще бъде умерено с оглед на обстоятелството, че използването на ИСВП като основа за ЕПК ще осигури важни икономии от мащаба и обхвата. Освен това основните съществуващи и разработвани в момента функции на ИСВП до голяма степен отговарят на нуждите на ЕПК. Следователно разходите по адаптиране и разработка ще бъдат съществено намалени.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за изменение на Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации и на Регламент относно осъществяването на административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 46, член 53, параграф 1, членове 62 и 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁸,

като взеха предвид становището на Европейския надзорен орган по защита на данните¹⁹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 година относно признаването на професионалните квалификации²⁰ консолидира системата за взаимно признаване, която първоначално се основаваше на 15 директиви. Тя предвижда автоматично признаване за ограничен брой професии на основата на хармонизирани минимални квалификационни изисквания (секторни професии), обща система за признаване на удостоверенията за обучение и автоматично признаване на професионалния стаж. Директива 2005/36/ЕО също така създаде нова система за свободно предоставяне на услуги. Следва да се припомни, че членовете на семейства на граждани на ЕС, които са от трети страни, се ползват от еднакво третиране в съответствие с член 24 от Директива 2004/38/ЕО. Гражданите на трети страни могат също така да се ползват от еднакво третиране по отношение на

¹⁸ ОВ С , г., стр. .

¹⁹

²⁰ ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.

признаването на дипломи, удостоверения и други професионални квалификации съгласно конкретното законодателство на Съюза, като например актовете за дългосрочното пребиваване, бежанците, „притежателите на синя карта“ и учените-изследователи.

- (2) В своето Съобщение „Акт за единния пазар. Дванадесет лоста за насърчаване на растежа и укрепване на доверието — заедно за нов тип икономически растеж“²¹ Комисията посочи необходимостта от модернизиране на законодателството на Съюза в тази област. На 23 октомври 2011 г. Европейският съвет, в своите заключения, подкрепи модернизацията и призова за споразумение до края на 2012 г. В своята резолюция от 15 ноември 2011 г. Европейският парламент също прикани Комисията да излезе с предложение. Докладът за гражданството на ЕС за 2010 г. относно премахването на пречките за упражняване на правата на гражданите на ЕС²² подчертава необходимостта от облекчаване на административната тежест във връзка с признаването на професионалните квалификации.
- (3) За да се насърчи свободното движение на специалисти, като се гарантира по-ефикасно и прозрачно признаване на квалификациите, е необходимо да се осигури Европейска професионална карта. По-конкретно картата е необходима, за да улесни временната мобилност и признаването в рамките на системата за автоматично признаване, както и за насърчаване процеса на опростено признаване по общата система. Картата следва да се издава по молба на специалиста и след представяне на необходимите документи и извършване на свързаните с нея процедури за проверка и удостоверяване от компетентните органи. Оперативен режимът на картата следва да се обслужва от Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП), създадена в съответствие с Регламент (ЕС) № [...] относно осъществяването на административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар²³. Този механизъм следва да засили полезното взаимодействие и доверието между компетентните органи, като същевременно премахне дублирането на административна работа при органите и внесе повече прозрачност и сигурност за специалистите. Процесът на подаване на заявления и издаване на карти следва да бъде ясно структуриран и да включва гаранции и съответните права за обжалване от страна на заявителя. Картата и свързаните с нея процедури в ИСВП следва да гарантират целостта, автентичността и поверителността на съхраняваните данни и да предотвратят неправомерния и неразрешения достъп до съдържащата се в нея информация.
- (4) Директива 2005/36/ЕО се прилага само към специалисти, които желаят да упражняват същата професия в друга държава-членка. В някои случаи съответните дейности са част от професия с по-широк обхват на дейността в приемащата държава-членка. Ако различията в областите на дейност са толкова големи, че в действителност от специалиста се изисква да покрие пълна програма за образование и обучение, за да покрие разликите, и ако специалистът желае, приемащата държава-членка следва при тези конкретни обстоятелства да

²¹ COM(2011) 206 окончателен, 13.4.2011 г.

²² COM(2010) 603 окончателен

²³ ОВ L [...]

предостави частичен достъп. При съображения от по-висш обществен интерес обаче, например при лекарите или други професии, които имат отношения към човешкото здраве, държавата-членка следва да има право да откаже частичен достъп.

- (5) Предоставянето на услуги на временен или случаен принцип в държавите-членки следва да се обвърже с гаранции, по-специално с изискване за минимум две години предходен професионален стаж в интерес на защитата на местните потребители в приемащата държава-членка, ако професията не е регламентирана в държавата-членка по произход. Тези гаранции обаче не са необходими, ако потребителите с обичайно местожителство в държавата-членка на установяване на специалиста вече са избрали такъв специалист и няма последици за общественото здраве или безопасността на трети лица в приемащата държава-членка.
- (6) Директива 2005/36/ЕО позволява държавите-членки да проверяват професионалните квалификации на доставчика на услуги преди първото предоставяне на услуги в случаите на регламентирани професии, които имат отношение към общественото здраве и безопасност. Това доведе до правна несигурност, която оставя на компетентния орган правото на преценка при вземането на решение относно необходимостта от такава предварителна проверка. За да се гарантира правна сигурност, специалистите следва да знаят още от самото начало дали е необходима предварителна проверка на квалификациите и кога може да се очаква решение.
- (7) Директива 2005/36/ЕО следва да обхване и нотариусите. При заявленията за признаване при установяване държавите-членки следва да могат да налагат необходимите изпити за правоспособност или период за приспособяване, за да се избегне всякаква дискриминация в националните процедури за подбор и назначаване. При свободното предоставяне на услуги нотариусите следва да нямат възможност да изготвят официални документи и да извършват други удостоверителни дейности, които изискват печата на приемащата държава-членка.
- (8) За да се прилага механизмът на признаване в рамките на общата система, е необходимо различните национални програми за образование и обучение да се групират в различни нива. Тези нива, които се установяват единствено за целите на функционирането на общата система, не бива да имат отражение нито върху националните структури на образование и обучение, нито върху правомощията на държавите-членки в тази област, включително националната политика за прилагане на Европейската квалификационна рамка. Това може да бъде средство за повече прозрачност и съпоставимост на квалификациите и да е полезен допълнителен източник на информация за компетентните органи, когато проверяват признаването на квалификации, придобити в други държави-членки. Нивата, установени с оглед на функционирането на общата система, по принцип следва да не се използват повече като критерий за изключване на граждани на Съюза от приложното поле на Директива 2005/36/ЕО, когато това би противоречало на принципа на обучение през целия живот.
- (9) Заявленията за признаване от специалисти от нерегламентираща държава-членка следва да се третират по същия начин, както заявленията от специалисти от

регламентираща държава-членка. Техните квалификации трябва да се сравняват с квалификациите, изисквани в приемащата държава-членка на основата на квалификационните нива в Директива 2005/36/ЕО. При съществени различия, компетентният орган следва да може да налага компенсационни мерки.

- (10) При отсъствие на хармонизация на минималните условия за обучението при достъп до професиите, обхванати от общата система, следва да се запази възможността приемащата държава-членка да наложи компенсационна мярка. Тази мярка следва да бъде пропорционална и по-конкретно да отчита знанията, уменията и компетенциите, придобити от заявителя по време на професионалния стаж или чрез обучение през целия живот. Решението за налагане на компенсационна мярка следва да е подробно мотивирано, за да позволява на заявителя да разбере по-добре положението си и да потърси съдебен контрол от националните съдилища в съответствие с Директива 2005/36/ЕО.
- (11) Преразглеждането на Директива 2005/36/ЕО разкри необходимостта от актуализиране и определяне с повече гъвкавост на списъците промишлени, търговски и занаятчийски дейности по приложение IV, като за тези дейности се запази системата за автоматично признаване на основата на професионалния стаж. В момента приложение IV се основава на Международната стандартна отраслова класификация на стопанските дейности (ISIC) от 1958 г. и вече не отразява актуалната структура на тези дейности. Номенклатурата на ISIC е преразглеждана неколkokратно от 1958 г. насам. Затова Комисията следва да е в състояние да приспособи приложение IV, за да запази системата на автоматично признаване.
- (12) Системата на автоматично признаване на основата на хармонизирани минимални квалификационни изисквания зависи от навременното уведомяване за новите или променени удостоверения за професионални квалификации от държавите-членки и тяхното публикуване от Комисията. В противен случай притежателите им нямат никакви гаранции, че ще могат да се възползват от автоматичното признаване. За повече прозрачност и улеснение при проверката на новозаявените звания, държавите-членки следва да натоварят подходящ орган, например акредитационен съвет или министерство, с това да разглежда всяко уведомление и да докладва на Комисията за съответствието с Директива 2005/36/ЕО.
- (13) Кредитите от Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ЕСТК) вече се използват от голямо мнозинство от висшите училища в Съюза и тяхната употреба става все по-обичайна и в курсове за придобиване на квалификации, изисквани за упражняването на регламентирана професия. Следователно е необходимо да се въведе възможност за изразяване на продължителността на дадена програма в кредити по ЕСТК. Това не следва да засяга останалите изисквания за автоматично признаване. Един кредит от ЕСТК съответства на 25—30 академични часа, докато за завършването на една академична година се изискват обикновено 60 кредита.
- (14) С оглед повече мобилност при лекарите специалисти, които вече са получили квалификация на лекар специалист и впоследствие следват друг специализиран курс на обучение, държавите-членки следва да имат възможност да предвиждат освобождаване от някои части от обучението, ако те вече са били покрити в

учебната програма за придобиване на медицинска специалност в тази държава-членка, която е обхваната от режима на автоматично признаване.

- (15) Професиите „медицинска сестра с общ профил“ и „акушерка“ значително се промениха през изминалите три десетилетия: здравеопазването в Общността, използването на по-сложни терапии и непрекъснато развиващите се технологии предполагат капацитет за поемане на по-големи отговорности от медицинските сестри с общ профил и акушерките. За да бъдат подготвени да отговорят на такива сложни изисквания на здравеопазването, студентите в специалностите „медицинска сестра с общ профил“ и „акушерка“ трябва да притежават солидна общообразователна подготовка преди да започнат обучението. Затова приемът за тези специалности следва да се обвърже с изискване за дванадесетгодишен общообразователен курс или успешно положен изпит на равностойно ниво.
- (16) С оглед опростяване на системата за автоматично признаване на специалностите „лекар“ и „лекар по дентална медицина“, тези специалности следва да бъдат обхванати от Директива 2005/36/ЕО, ако са общи в най-малко една трета от държавите-членки.
- (17) Функционирането на системата за автоматично признаване зависи от доверието в квалификационните изисквания, които са в основата на квалификацията на специалистите. Следователно е важно минималните квалификационни изисквания за архитектите да отразяват нововъведенията в образованието по архитектура, особено по отношение на признатата необходимост от допълване на академичното обучение с професионален стаж под наблюдението на квалифицирани архитекти. Същевременно минималните квалификационни изисквания следва да бъдат достатъчно гъвкави, за да се избегне ненужното ограничаване на свободата на държавите-членки да уреждат своите образователни системи.
- (18) Директива 2005/36/ЕО следва да насърчава по-непосредственото признаване на квалификациите за онези професии, които в момента не се ползват от него. Това следва да отчита правомощията на държавите-членки да вземат решения относно квалификацията, която се изисква за упражняването на професии на тяхна територия, както и за съдържанието и уредбата на техните системи на образование и професионално обучение. Професионалните сдружения и организации, които са представителни на национално ниво и на нивото на Съюза, следва да имат възможност да предлагат общи принципи на обучение. Това следва да е под формата на общ изпит като условие за придобиване на професионална квалификация или на учебни програми на основата на общ набор от знания, умения и компетенции. Получените при такива общи рамки на обучение квалификации следва автоматично да се признават от държавите-членки.
- (19) Директива 2005/36/ЕО вече предвижда ясни задължения специалистите да притежават необходимите езикови умения. Преразглеждането на това задължение разкри необходимост от изясняване на ролята на компетентните органи и работодателите особено в интерес на безопасността на пациентите. Проверката на нивото на владение на език обаче следва да е разумна и необходима за съответните работни места и не следва да е основание за изключване на специалисти от пазара на труда на приемащата държава-членка.

- (20) Дипломираните лица, които желаят да преминат платен стаж в друга държава-членка, където такъв стаж е възможен, следва да бъдат обхванати от Директива 2005/36/ЕО, с оглед по-голямата им мобилност. Необходимо е също така да се предвиди признаване на техния стаж от държавата-членка по произход.
- (21) Директива 2005/36/ЕО предвижда изграждането на система от национални контактни точки. Поради влизането в сила на Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година относно услугите на вътрешния пазар²⁴ и създаването на единични звена за контакт по тази Директива, съществува риск от застъпване. Затова националните контактни точки, създадени в съответствие с Директива 2005/36/ЕО следва да се превърнат в центрове за съдействие, които следва да насочат дейността си към предоставянето на консултации на гражданите, включително в личен контакт, с оглед на това всекидневното прилагане на правилата на вътрешния пазар към отделните случаи на граждани да се следи на национално ниво.
- (22) Макар и Директивата да предвижда вече подробни задължения за държавите-членки относно обмена на информация, тези задължения следва да бъдат подсилени. Държавите-членки следва не само да реагират на молби за информация, но и да предупреждават други държави-членки проактивно. Тази система за предупреждаване следва да бъде сходна с предвидената по Директива 2006/123/ЕО. Необходим е обаче специфичен механизъм за предупреждение за здравните специалисти, които се ползват от автоматично признаване в съответствие с Директива 2005/36/ЕО. Това следва да се прилага и към ветеринарните лекари, освен ако държавите-членки вече са задействали механизма за предупреждение в съответствие с Директива 2006/123/ЕО. Всички държави-членки следва да бъдат предупреждени, ако даден специалист поради дисциплинарна мярка или осъдителна присъда вече няма право на преместване в друга държава-членка. Предупреждението следва да се задейства чрез ИСВП, независимо от това дали специалистът е упражнявал права по Директива 2005/36/ЕО или е подал заявление за признаване на професионални квалификации чрез издаване на Европейска професионална карта или чрез друг метод, предвиден в Директивата. Процедурата за предупреждаване следва да бъде съобразена с правото на Съюза за защита на личните данни и други основни права.
- (23) Една от основните трудности, с които се сблъсква гражданинът, желаещ да работи в друга държава-членка, е сложността и несигурността на административните процедури, с които трябва да се съобрази. Директива 2006/123/ЕО вече задължава държавите-членки да осигуряват лесен достъп до информация и извършване на процедурите чрез единичните звена за контакт. Гражданите, които желаят признаване на своите квалификации в съответствие с Директива 2005/36/ЕО могат вече да ползват единичните звена за контакт, ако са обхванати от Директива 2006/123/ЕО. Търсещите работа обаче и здравните работници не са обхванати от Директива 2006/123/ЕО и наличната информация остава оскъдна. Затова е необходимо да се конкретизира тази информация от гледната точка на потребителя и да се гарантира, че тази информация ще бъде лесно достъпна. Важно е също така държавите-членки не само да поемат

²⁴

ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36.

отговорността на национално равнище, но и да сътрудничат помежду си и с Комисията, за да се гарантира, че специалистите в целия Съюз имат лесен достъп до съобразена с потребителя и многоезична информация и процедурата, която ги засяга ще бъде доведена докрай от единичните звена за контакт. Следва да се предоставят връзки чрез други сайтове в Интернет, като например портала „Your Europe“.

- (24) С оглед допълване или изменение на определени несъществени елементи от Директива 2005/36/ЕО, правомощието за приемане на актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз следва да се делегира на Комисията по отношение на актуализирането на приложение I, определянето на критериите за изчисляване на таксите, свързани с Европейската професионална карта, уточняването на подробностите по документацията, необходима за Европейската професионална карта, приспособяването на списъците от дейности по приложение IV, адаптирането на точки 5.1.1—5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 и 5.7.1 от приложение V, уточнението на знанията и уменията за лекарите, медицинските сестри с общ профил, лекарите по дентална медицина, ветеринарните лекари, акушерките, фармацевтите и архитектите, адаптирането на минималните периоди на обучение за специализираното обучение на лекари и лекари по дентална медицина, включването в точка 5.1.3 от приложение V на нови медицински специалности, измененията в списъка по точки 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1 и 5.6.1 от приложение V, включването в точка 5.3.3 от приложение V на нови специалности в денталната медицина и определянето на условията за прилагане на общи изпити в обучението. От особено значение е Комисията да провежда подходящи консултации по време на подготвителната работа, включително на експертно ниво. При подготовката и съставянето на делегираните актове Комисията следва да осигурява едновременно, навременно и подходящо предаване на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета.
- (25) С оглед осигуряване на еднакви условия за изпълнението на Директива 2005/36/ЕО, на Комисията следва да се делегират изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията²⁵.
- (26) Процедурата по консултиране следва да се прилага за приемането на изпълнителни актове за установяване на общи и еднакви правила относно параметрите на Европейската професионална карта за конкретни професии, формата на Европейската професионална карта, необходимия превод, придружаващ заявленията за издаване на Европейска професионална карта, подробностите относно оценката на заявленията за Европейска професионална карта, техническите спецификации и мерките, необходими за гарантиране на целостта, поверителността и точността на информацията, съдържаща се в Европейската професионална карта и в досието в ИСВП, условията и реда за предоставяне на Европейската професионална карта, условията за достъп до

²⁵

ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13.

досието в ИСВП, техническите средства и процедурите за проверка на автентичността и валидността на Европейската професионална карта и прилагането на механизма за предупреждение, поради техническото естество на тези изпълнителни актове.

- (27) На основата на положителния опит от взаимната оценка по Директива 2006/123/ЕО подобна система следва да се включи и в Директива 2005/36/ЕО. Държавите-членки следва да уведомяват кои професии регламентират, на какви основания и да обсъждат констатациите помежду си. Такава система следва да допринесе за повече прозрачност на пазара на професионални услуги.
- (28) Тъй като целите на предвиденото действие, а именно рационализация, опростяване и подобряване на правилата за признаване на професионалните квалификации, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, понеже това неизбежно ще доведе до различни изисквания и процедурни режими, които ще увеличат регулаторната сложност и ще породят нежелани пречки за мобилността на специалистите, и следователно от съображения за последователност, прозрачност и съвместимост могат да бъдат постигнати в по-голяма степен на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност съгласно член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност съгласно посочения член настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на посочените цели.
- (29) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите-членки и на Комисията относно обяснителните документи от [дата], държавите-членки се задължават в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между компонентите на дадена директива и съответните елементи от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята представянето на такива документи за обосновано.
- (30) Следователно Директива 2005/36/ЕО следва да бъде съответно изменена,
- ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива 2005/36/ЕО

Директива 2005/36/ЕО се изменя, както следва:

- (1) В член 1 се добавя следният втори параграф:
- „Настоящата директива установява също така правила относно частичния достъп до регламентирана професия и достъпа до платени стажове в друга държава-членка и тяхното признаване.“
- (2) В член 2, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Настоящата директива се прилага към всички граждани на държава-членка, включително упражняващите свободни професии, които желаят да упражняват регламентирана професия или да преминат платен стаж в друга държава-членка, различна от държавата, в която са придобили своите професионални квалификации, като самостоятелно заети или като заети лица.“

(3) Член 3 се изменя, както следва:

а) Параграф 1 се изменя, както следва:

i) буква е) се заменя със следния текст:

„е) „професионален стаж“ е действителното и законосъобразно упражняване на съответната професия на пълно работно време или равностойно непълно работно време в държава-членка“;

ii) добавят се следните букви:

„й) „платен стаж“ е изпълнението на платени дейности под наставление с оглед на получаването на достъп до регламентирана професия след полагане на изпит“;

к) „Европейска професионална карта“ е електронно удостоверение, издадено на специалиста за доказване на признаването на неговите квалификации с оглед установяване в приемаща държава-членка или за доказване, че отговаря на всички необходими условия да предоставя услуги в приемаща държава-членка на временен или случаен принцип;

л) „учене през целия живот“ е цялостното общо и професионално образование и обучение, неформално образование и неформално обучение през целия живот, което води до повишаване на знанията, уменията и компетенциите.“

б) В параграф 2 третата алинея се заменя със следния текст:

„Във всеки случай, когато държава-членка предостави признаване на сдружение или организация по първата алинея, тази държава уведомява Комисията. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно актуализирането на приложение I, когато признаването е в съответствие с настоящата директива.

Когато Комисията прецени, че признаването по третата алинея не е в съответствие с настоящата директива, тя приема решение за изпълнение относно несъответствието в шестмесечен срок от получаването на цялата необходима информация.“

(4) В член 4, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Признаването на професионални квалификации от приемащата държава-членка предоставя на бенефициера достъп в тази държава-членка до упражняване на същата професия или, в случаите по член 4е, до упражняване на част от същата професия, за която е придобил квалификация в държавата-

членка по произход, и да упражнява тази професия в приемащата държава-членка при същите условия, които се прилагат за нейните граждани.“

(5) Добавят се следните членове 4а—4е:

„Член 4а

Европейска професионална карта

1. Държавите-членки предоставят Европейска професионална карта на придобилия професионална квалификация по негова молба и при условие, че Комисията е приела съответните актове за изпълнение в съответствие с параграф 6.

2. Държавите-членки гарантират, че притежателят на Европейска професионална карта се ползва от всички права по членове 4б—4д, при удостоверяването на картата от компетентния орган на съответната държава-членка в съответствие с параграфи 3 и 4 от настоящия член.

3. Когато придобилият квалификация възнамерява да предоставя услуги по дял II, различни от посочените в член 7, параграф 4, Европейската професионална карта се изготвя и удостоверява от компетентния орган на държавата-членка по произход в съответствие с членове 4б и 4в.

4. Когато придобилият квалификация възнамерява да се установи в друга държава-членка съгласно глави I—IIIа на дял III или да предоставя услуги по член 7, параграф 4, Европейската професионална карта се изготвя от компетентния орган на държавата-членка по произход и се удостоверява от компетентния орган на приемащата държава-членка в съответствие с членове 4б и 4г.

5. Държавите-членки определят компетентните органи за издаване на Европейски професионални карти. Тези органи гарантират безпристрастна, обективна и своевременна обработка на заявленията за Европейски професионални карти. Центровете за подпомагане по член 57б могат също да действат в качеството на компетентни органи за издаване на Европейски професионални карти. Държавите-членки гарантират, че компетентните органи информират гражданите, включително потенциалните заявители, относно предимствата на Европейската професионална карта, където тя се предлага.

6. Комисията приема актове за изпълнение за уточнение на Европейските професионални карти за определени професии, формата на Европейската професионална карта, преводите, които е необходимо да придружават всяко заявление за издаване на Европейска професионална карта и подробностите около оценката на заявленията, като отчита особеностите на всяка професия. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране по член 58.

7. Всички такси за сметка на заявителите във връзка с административните процедури за издаване на Европейска професионална карта, са разумни, пропорционални и съизмерими с разходите, направени от държавата-членка по произход и приемащата държава-членка и нямат възпиращ ефект за подаването

на заявления за Европейска професионална карта. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно определянето на критерии за изчисляване и разпределение на таксите.

8. Признаването на квалификации с Европейската професионална карта служи като процедурна алтернатива на признаването на професионалните квалификации съгласно процедурите по дялове II и III от настоящата директива.

Наличието на Европейска професионална карта за дадена професия не препятства придобилият професионална квалификация за тази професия да търси признаване на своите квалификации съгласно процедурите, условията, изискванията и сроковете, предвидени в настоящата директива извън предвидените за Европейската професионална карта.

Член 4б

Заявление за издаване на Европейска професионална карта и създаване на досие в ИСВП

1. Държавите-членки осигуряват възможност на придобилия професионална квалификация да подаде заявление за издаване на Европейска професионална карта по всякакъв начин, включително онлайн, до компетентния орган на държавата-членка по произход.

2. Заявленията се придружават от документацията, изисквана по член 7, параграф 2 и приложение VII, според случая. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно определянето на подробностите по документацията.

3. Компетентният орган на държавата-членка по произход потвърждава получаването на заявлението и информира заявителя за липсващи документи незабавно след подаването на заявлението. Органът създава досие на заявлението, с всички придружаващи документи, в Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП), създадена съгласно Регламент (ЕС) № [...] на Европейския парламент и на Съвета*. В случай на последващи заявления от същия заявител компетентните органи на държавата-членка по произход или на приемащата държава-членка нямат право да искат повторно подаване на документите, които вече се съдържат в досието в ИСВП и които продължават да бъдат валидни.

4. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на техническите спецификации, мерките, необходими за осигуряване на целостта, поверителността и точността на информацията, съдържаща се в Европейската професионална карта и в досието в ИСВП, реда и условията за предоставяне на Европейска професионална карта на нейния притежател, включително възможността тя да бъде получавана през сайт в интернет или да бъде актуализирано досието. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране по член 58.

Член 4в

Европейска професионална карта за временно предоставяне на услуги извън случаите по член 7, параграф 4

1. Компетентният орган на държавата-членка по произход проверява заявлението, създава и удостоверява Европейска професионална карта в двуседмичен срок от получаването на пълно заявление. Органът информира заявителя и държавата-членка, в която заявителят предвижда да предоставя услуги, за удостоверяването на Европейската професионална карта. Предаването на информацията по това удостоверяване на съответните приемащи държави-членки представлява декларацията по смисъла на член 7. Приемащата държава-членка не може да изисква друга декларация по член 7 през следващите две години.
2. Решението на държавата-членка по произход или отсъствието на такова в двуседмичния срок по параграф 1 подлежат на обжалване съгласно разпоредбите на националното законодателство.
3. Ако притежателят на Европейска професионална карта желае да предоставя услуги в други държави-членки, различни от първоначално информираните в съответствие с параграф 1 или желае да продължи да предоставя услуги след изтичането на двегодишния срок по параграф 1, той може да продължи да използва Европейската професионална карта по параграф 1. В такъв случай той попълва декларацията по член 7.
4. Европейската професионална карта е валидна, докато притежателят ѝ запазва правото си да практикува в държавата-членка по произход на основата на документите и информацията, съдържащи се в досието в ИСВП.

Член 4г

Европейска професионална карта за установяване и за временно предоставяне на услуги по член 7, параграф 4

1. След получаването на пълно заявление за издаване на Европейска професионална карта, компетентният орган на държавата-членка по произход в двуседмичен срок проверява и потвърждава автентичността и валидността на подадените придружаващи документи, изготвя Европейската професионална карта, предава я за удостоверяване на компетентния орган на приемащата държава-членка и информира този орган за съответното досие в ИСВП. Държавата-членка по произход уведомява заявителя на кой етап е процедурата.
2. В случаите по членове 16, 21 и 49а приемащата държава-членка взема решение за удостоверяване на Европейската професионална карта по параграф 1 в едномесечен срок от получаването на Европейската професионална карта, изпратена от държавата-членка по произход. При основателни съмнения приемащата държава-членка може да поиска допълнителна информация от държавата-членка по произход. Това искане не удължава едномесечния срок.
3. В случаите по член 7, параграф 4 и член 14 приемащата държава-членка взема решение дали да признае квалификациите на притежателя на картата или

да му наложи компенсационни мерки в двумесечен срок от получаването на съобщението за удостоверяване на Европейската професионална карта, изпратено от държавата-членка по произход. При основателни съмнения приемащата държава-членка може да поиска допълнителна информация от държавата-членка по произход. Това искане не удължава двумесечния срок.

4. В случаите, когато приемащата държава-членка налага на заявителя изпит за правоспособност в съответствие с член 7, параграф 4, заявителят има право да предоставя услугата в едномесечен срок от датата на решението, взето в съответствие с параграф 3.

5. Когато приемащата държава-членка не вземе решение в сроковете по параграфи 2 и 3 или не поиска допълнителна информация в едномесечен срок от получаването на Европейската професионална карта от държавата-членка по произход, Европейската професионална карта се смята за удостоверена от приемащата държава-членка и представлява признаване на професионалната квалификация за съответната регламентирана професия в приемащата държава-членка.

6. Действията, предприети от държавата-членка по произход в съответствие с параграф 1, заменят всяко заявление за признаване на професионални квалификации съгласно разпоредбите на националното законодателство на приемащата държава-членка.

7. Решенията на държавата-членка по произход и на приемащата държава-членка по параграфи 1—5 или липсата на решение от страна на държавата-членка по произход могат да бъдат обжалвани в съответствие с разпоредбите на националното законодателство на съответната държава-членка.

Член 4д

Обработка и достъп до данните, свързани с Европейската професионална карта

1. Компетентните органи на държавата-членка по произход и на приемащата държава-членка своевременно актуализират съответното досие в ИСВП с данни относно дисциплинарни мерки или наказателноправни санкции или други конкретни тежки обстоятелства, които е вероятно да имат отражение върху упражняването на дейност от притежателя на Европейската професионална карта в съответствие с настоящата директива. Актуализациите включват заличаването на вече ненужна информация. Съответните компетентни органи уведомяват за актуализациите притежателя на Европейската професионална карта и компетентните органи, които имат отношение към съответното досие в ИСВП.

2. Достъпът до информацията в досието в ИСВП, се ограничава до компетентните органи на държавата-членка по произход и на приемащата държава-членка и притежателя на Европейската професионална карта в съответствие с разпоредбите на Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета**.

3. Информацията за отделните заявители се обработва единствено от компетентните органи на държавата-членка по произход и на приемащата държава-членка за целите на издаването на Европейската професионална карта в съответствие с разпоредбите за защита на общественото здраве и безопасност и Директива 95/46/ЕО.

4. Информацията, съдържаща се в Европейската професионална карта, се ограничава до информацията, необходима за потвърждаване на правото на нейния притежател да упражнява професията, за която картата е издадена, по-специално име, фамилно име, дата и място на раждане, професия, приложим режим, съответни компетентни органи, номер на картата, характеристики за сигурност и данни на валиден документ за самоличност.

5. Държавите-членки гарантират правото на притежателя на Европейска професионална карта по всяко време да поиска поправка, заличаване и блокиране на неговото досие в системата на ИСВП и че той бива запознат с това право в момента на издаване на Европейската професионална карта и то му бъде напомняно на всеки две години след издаването на неговата Европейска професионална карта.

6. Във връзка с обработката на личните данни в Европейската професионална карта и всички досиета в ИСВП съответните компетентни органи на държавите-членки се смятат за администратори по смисъла на Директива 95/46/ЕО. Във връзка с отговорностите по параграфи 1—4 и с обработката на свързаните с тях лични данни Комисията се смята за контролиращ орган по смисъла на Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета***.

7. Държавите-членки гарантират, че работодателите, клиентите, пациентите и останалите заинтересовани страни могат да проверяват автентичността и валидността на представяната им от притежателя ѝ Европейска професионална карта, без да се засягат разпоредбите в параграфи 2 и 3.

Комисията приема актове за изпълнение, които уточняват условията за достъп до досието в ИСВП, техническите средства и процедурите за проверка по първа алинея. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултация по член 58.

Член 4е

Частичен достъп

1. Компетентният орган на приемащата държава-членка предоставя частичен достъп до професионална дейност на нейна територия, когато са изпълнени следните условия:

- а) разликите между професионалната дейност, законово упражнявана в държавата-членка по произход и регламентираната професия в приемащата държава-членка са толкова съществени, че в действителност прилагането на компенсационни мерки би се равнявало на изискване заявителят да премине пълния курс на образование и обучение, който се

изисква в приемащата държава-членка, за да получи неограничен достъп до регламентираната професия в приемащата държава-членка;

б) професионалната дейност може обективно да бъде отделена от други дейности в обхвата на регламентираната професия в приемащата държава-членка.

За целите на буква б) дадена дейност се смята, че може да бъде отделена, ако се упражнява като самостоятелна дейност в държавата-членка по произход.

2. Частичен достъп може да бъде отказан, ако отказът бъде мотивиран със съображения от по-висш обществен интерес, например общественото здраве, ако осигурява постигането на поставената цел и не надхвърля строго необходимото.

3. Заявленията за установяване в приемащата държава-членка се разглеждат в съответствие с разпоредбите на глави I и IV от дял III при установяване в приемащата държава-членка.

4. Заявленията за временно предоставяне на услуги в приемащата държава-членка при професионални дейности, които имат отношение към общественото здраве и безопасност, се разглеждат в съответствие с разпоредбите на дял II.

5. Чрез дерогация от шестата алинея на член 7, параграф 4 и член 52, параграф 1 професионалната дейност се упражнява под наименованието на професията в държавата-членка по произход, след като бъде предоставен частичен достъп.

* ОВ [Регламент за ИСВП]

** ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31.

*** ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.“

(6) Член 5 се изменя, както следва:

(а) а) В параграф 1 буква б) се заменя със следния текст:

„б) Когато доставчикът на услуги се премести, ако е упражнявал тази професия в една или няколко държави-членки не по-малко от две години през последните 10 години, предшестващи предоставянето на услугите, когато професията не е регламентирана в държавата-членка на установяване.

За целите на първа алинея, буква б) условието, което изисква упражняване на професията в продължение на две години, не се прилага в следните случаи:

а) професията или образованието и обучението, които водят до придобиването на професията, са регламентирани;

б) доставчикът на услуги придружава потребителя на услугите при условие че обичайното местожителство на потребителя на услугите е в държавата-членка на установяване на доставчика на услугите и професията не е включена в списъка по член 7, параграф 4.“

в) Добавя се следният параграф 4:

„4. При нотариусите — изготвянето на официални документи и другите удостоверителни дейности, които изискват печата на приемащата държава-членка, се изключват от предоставяните услуги.“

(7) Член 7 се изменя, както следва:

а) Параграф 2 се изменя, както следва:

i) буква д) се заменя със следния текст:

„д) за професии в сектора на сигурността и в сектора на здравеопазването — удостоверение за липса на временно или окончателно лишаване от правото да се упражнява професията и удостоверение за чисто съдебно минало, когато държавата-членка изисква такова от собствените си граждани;“

ii) добавя се следната буква е):

„е) при удостоверенията за професионални квалификации по член 21, параграф 1 и при удостоверенията за придобити права по членове 23, 26, 27, 30, 33, 33а, 37, 39 и 43 — удостоверение за владеење на езика на приемащата държава-членка“.

б) Добавя се следният параграф 2а:

„2а. Декларацията, представена от доставчик на услуги, е валидна на цялата територия на съответната държава-членка.“

в) Параграф 4 се заменя със следния текст:

„4. Във връзка с първото предоставяне на услуги, в случаите на регламентирани професии, имащи отношение към общественото здраве или безопасност, които не се ползват от автоматично признаване по реда на глава II или III от дял III, компетентният орган на приемащата държава-членка може да провери професионалните квалификации на доставчика на услуги преди първото предоставяне на услуги. Такава предварителна проверка се допуска само когато тя се извършва с цел предотвратяване на сериозно увреждане на здравето или безопасността на потребителя на услугите, причинено от липса на професионална квалификация на доставчика на услуги, като проверката не може да надхвърля необходимото за постигане на целта.

Държавите-членки уведомяват Комисията за списъка от професии, за които е необходима предварителна проверка на квалификациите, за да се предотврати сериозно увреждане на здравето или безопасността на потребителя на услугите съгласно разпоредбите на националното законодателство и подзаконовите

нормативни актове. Държавите-членки надлежно обосновават пред Комисията включването на всяка от професиите в списъка.

В срок до един месец от получаване на декларацията и придружаващите я документи компетентният орган уведомява доставчика на услуги за решението си да не извършва проверка на неговите квалификации или за резултата от тази проверка. При затруднение, което би довело до закъснение, компетентният орган уведомява доставчика на услуги за причините за закъснението до края на първия месец. Затруднението се отстранява в едномесечен срок от уведомлението и окончателното решение се взема до края на втория месец след отстраняването на затруднението.

Когато е налице съществено несъответствие между професионалните квалификации на доставчика на услуги и обучението, изисквано в приемащата държава-членка, до степен несъответствието да е в ущърб на общественото здраве или безопасност и не може да бъде компенсирано с професионален стаж или учене през целия живот от доставчика на услуги, приемащата държава-членка предоставя на доставчика на услуги възможност да докаже, по-специално чрез изпит за правоспособност, че е придобил липсващите му знания или компетентност. Във всички случаи предоставянето на услуги трябва да може да започне в срок от един месец от вземането на решение в съответствие с третата алинея.

При отсъствие на реакция от компетентния орган в сроковете, предвидени в трета и четвърта алинеи, може да се пристъпи към предоставяне на услугите.

Когато професионалните квалификации са проверени по реда на алинеи 1—5, услугите се предоставят под наименованието на професията в приемащата държава-членка.“

- (8) В член 8, параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. В случай на съмнения компетентните органи на приемащата държава-членка могат да се обърнат към компетентните органи на държавата-членка на установяване с искане за предоставяне на информация относно законността на установяването на доставчика на услуги и неговото добро професионално поведение, както и относно липсата на дисциплинарни или наказателноправни санкции от професионално естество. При проверката на квалификациите компетентните органи на приемащата държава-членка могат да се обърнат към компетентните органи на държавата-членка на установяване с искане на информация относно курсовете на обучение на доставчика на услуги, доколкото това е необходимо за оценка на съществените несъответствия, за които е вероятно да са в ущърб на общественото здраве или безопасност. Компетентните органи на държавата-членка по установяване предоставят тази информация по реда на член 56.“

- (9) Член 11 се изменя, както следва:

- а) уводното изречение на първата алинея се заменя със следния текст:

„За целите на прилагането на член 13 и член 14, параграф 6 професионалните квалификации са групирани в следните нива:“.

б) в буква в) точка ii) се заменя със следния текст:

„ii) регламентирано образование и обучение или — когато става дума за регламентирана професия — професионално обучение със специална структура, като компетенциите надхвърлят предвиденото за ниво „б“, равностойно на нивото на обучение, предвидено в точка i), ако това обучение осигурява сравними професионални стандарти и подготвя обучавания за сравнимо равнище на отговорности и функции при условие че дипломата се придружава от удостоверение, издадено от държавата-членка по произход;“.

в) букви г) и д) се заменят със следния текст:

„г) диплома, удостоверяваща успешно завършване на обучение след средното образование с продължителност най-малко три и не повече от четири години, или с равностойна продължителност при задочна форма на обучение или — ако е приложимо в държавата-членка по произход, — с равностоеен брой кредити от Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ЕСТНК), в университет или висше учебно заведение или друго учебно заведение, предоставящо обучение на равностойно равнище и, когато е необходимо, удостоверяваща успешно завършване на професионалното обучение, което се изисква в допълнение към курса на средното образование;

д) диплома, удостоверяваща, че титулярят ѝ е завършил успешно курс на обучение след средно образование с продължителност над четири години или равностойна продължителност при задочна форма на обучение или — ако е приложимо в държавата-членка по произход, — с равностоеен брой кредити от ЕСТНК, в университет или висше учебно заведение или друго учебно заведение, предоставящо обучение на равностойно равнище и, когато е необходимо, удостоверяваща успешно завършване на професионалното обучение, което се изисква в допълнение към курса на средното образование.“.

г) Параграф 2 се заличава.

(10) В член 12, параграф 1 се заменя със следния текст:

„Всяко удостоверение или съвкупност от удостоверения за професионални квалификации, издадени от компетентен орган в държава-членка, удостоверяващи успешно завършване на обучение в Съюза в редовна или задочна форма на обучение, в рамките на или извън официалните учебни програми, които се признават от тази държава-членка като равностойни и които дават на титуляря същите права на достъп или упражняване на професия или подготовка за професията, се приемат като удостоверения за професионални квалификации по член 11, включително съответното ниво.“

(11) Член 13 се заменя със следния текст:

„Член 13

Условия за признаване

1. Ако достъпът до регламентирана професия или нейното упражняване в приемаща държава-членка са обвързани с притежаване на определени професионални квалификации, компетентният орган на тази държава-членка разрешава достъпа до тази професия и нейното упражняване при същите условия, които се прилагат към нейните граждани, на заявителите, притежаващи удостоверение за правоспособност или удостоверение за професионални квалификации по член 11, изисквани от друга държава-членка за получаване на достъп до тази професия и упражняването ѝ на нейна територия.

Удостоверенията за правоспособност или за професионални квалификации се издават от компетентен орган в дадената държава-членка, определен за тази цел в съответствие със законовите, подзаконовите или административните разпоредби, действащи в тази държава-членка.

2. Достъпът до професията и нейното упражняване по параграф 1 също така се предоставя на заявителите, които притежават удостоверение за правоспособност или за професионални квалификации по член 11, издадено от друга държава-членка, която не регламентира професията.

Удостоверенията за правоспособност или за професионални квалификации трябва да отговарят на следните условия:

а) да са издадени от компетентен орган в държава-членка, определен за тази цел в съответствие със законовите, подзаконовите или административните разпоредби, действащи в тази държава-членка;

б) да удостоверяват, че титулярят е подготвен за упражняването на въпросната професия.

3. В случаите на удостоверение за правоспособност или за професионални квалификации по параграфи 1 и 2 или удостоверение за завършено регламентирано образование и обучение или професионално обучение със специална структура, равностойно на нивото по член 11, буква в), i), приемащата държава-членка приема нивото, удостоверено от държавата-членка по произход.

4. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 на настоящия член компетентният орган на приемащата държава-членка може да откаже достъп до професията или нейното упражняване на титуляри на удостоверения за правоспособност, когато националната квалификация, изисквана за упражняване на професията на нейна територия е в категорията по член 11, букви г) или д).“

(12) Член 14 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Член 13 не препятства приемащата държава-членка да изисква от заявителя да премине период на адаптация с продължителност до три години или да положи изпит за правоспособност, ако завършеното от него обучение обхваща съществено различаващо се съдържание по отношение на професионалните дейности в сравнение с обхвата на обучението в приемащата държава-членка.“

- б) в параграф 2 третата алинея се заменя със следния текст:

„Когато Комисията смята, че дерогацията по втората алинея е неподходяща или не отговаря на правото на Съюза, тя приема решение за изпълнение в шестмесечен срок от получаването на цялата необходима информация, с което призовава съответната държава-членка да се въздържа от приемането на предвидената мярка. При отсъствие на отговор от Комисията в посочения срок може да се пристъпи към прилагане на дерогацията.“

- в) в параграф 3 след първата алинея се добавя следната алинея:

„За професията на нотариусите приемащата държава-членка може при определянето на компенсационната мярка да вземе предвид специфичните дейности на тази професия на нейна територия, особено по отношение на приложимото право.“

- г) параграфи 4 и 5 се заменят със следния текст:

„4. За целите на прилагането на параграфи 1 и 5 „съществено различаващо се съдържание“ означава съдържание, чието познаване е необходимо за упражняването на професията и по отношение на което обучението, преминато от мигранта, се характеризира с важни различия в съдържанието в сравнение с обучението, изисквано от приемащата държава-членка.

5. Разпоредбата на параграф 1 се прилага при съблюдаване на принципа на пропорционалността. По-специално, ако приемащата държава-членка възнамерява да изиска от заявителя преминаването на период на адаптация или полагането на изпит за правоспособност, тя трябва първо да провери дали знанията, уменията и компетенциите, придобити от заявителя по време на професионалния му стаж и чрез учене през целия живот, в която и да е държава-членка или в трета страна, са от такъв характер, че да компенсират изцяло или отчасти съществено различаващото се съдържание, посочено в параграф 4.“

- д) добавят се следните параграфи 6 и 7:

„6. Решението за налагане на период на адаптация или изпит за правоспособност трябва да е надлежно мотивирано. По-специално, то включва следните мотиви:

- а) посочва квалификационното ниво, изисквано в приемащата държава-членка и квалификационното ниво на заявителя в съответствие с класификацията по член 11;

- б) посочва предмета или предметите, в които са установени съществени различия;
- в) обяснява съществените различия от съдържателна гледна точка;
- г) обяснява защо поради тези съществени различия заявителят не може да упражнява своята професия по задоволителен начин на територията на приемащата държава-членка;
- д) обяснява защо тези съществени различия не могат да бъдат компенсирани от знанията, уменията и компетенциите, придобити от заявителя по време на професионалния му стаж и чрез учене през целия живот.

7. Посоченият в параграф 1 изпит за правоспособност се организира най-малко два пъти годишно и заявителите имат право да се явят повторно на изпит най-малко веднъж, ако не успеят да издържат изпита първия път.“

(13) Член 15 се заличава.

(14) Член 20 се заменя със следното:

„Член 20

Изменения в списъците на дейностите, определени в приложение IV

Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно измененията в списъците на дейностите, определени в приложение IV, които подлежат на признаване на професионален стаж съгласно член 16 с оглед на актуализирането или изясняването на номенклатурата при условие че това не е свързано с никакво стесняване на обхвата на дейностите, свързани с отделните категории.“.

(15) Параграфи 4, 6 и 7 от член 21 се заличават.

(16) Вмъква се следният член 21а:

„Член 21а

Процедура за уведомяване

1. Всяка държава-членка уведомява Комисията за законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които приема във връзка с издаването на удостоверения за професионални квалификации в областта, обхваната от настоящата глава.

В случаите на удостоверения за професионални квалификации по раздел 8 уведомленията по реда на първата алинея се адресират и до другите държави-членки.

2. Уведомлението по параграф 1 се придружава от доклад, който доказва съответствието на удостоверенията за професионални квалификации, които са предмет на уведомлението, със съответните изисквания на настоящата директива. Докладът се представя от подходящ орган или организация, които са определени за тази цел от държавата-членка и са способни да оценят съответствието на удостоверенията за професионални квалификации с настоящата директива.

3. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а, за да приспособи точки на точки 5.1.1—5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 и 5.7.1 от приложение V, като изброява и актуализира наименованията, възприети от държавите-членки за удостоверенията за професионални квалификации и, при необходимост, органа, който издава удостоверението за професионална квалификация, придружаващото го свидетелство и съответното професионално звание.

4. Когато Комисията прецени, че актовете по параграф 1, за които е изпратено уведомление, не са в съответствие с настоящата директива, тя приема решение за изпълнение относно несъответствието в шестмесечен срок от получаването на цялата необходима информация.“.

(17) В член 22 се добавя следният параграф 2:

„За целите на параграф 1, буква б), считано от [да се попълни датата — датата след посочената в член 3, параграф 1, първа алинея] и на всеки пет години след нея, компетентните органи в държавите-членки представят публично достъпни доклади пред Комисията и пред останалите държави-членки за процедурите им за продължаващо образование и обучение по отношение на лекарите, медицинските специалисти, медицинските сестри с общ профил, лекарите по дентална медицина, лекарите по дентална медицина-специалисти, ветеринарните лекари, акушерките и фармацевтите.“.

(18) Член 24 се изменя, както следва:

а) Параграф 2 се заменя със следното:

„2. Базовото обучение по медицина включва общо най-малко пет учебни години, които могат да бъдат изразени също с равностоен брой кредити по ЕСТК, и обхваща най-малко 5 500 часа теоретично и практическо обучение, проведено от или под надзора на университет.“.

За лицата, започнали обучението си преди 1 януари 1972 г., курсът на обучение по първата алинея може да включва шестмесечно редовно практическо обучение на университетско равнище под надзора на компетентните органи.“.

б) Добавя се параграф 4 със следния текст:

„Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а, за да конкретизира:

а) адекватността на познанията по науките, посочени в параграф 3, буква а) според научния и техническия напредък и необходимите компетенции, които тези познания следва да формират;

б) степента на достатъчност на разбирането на елементите, посочени в параграф 3, буква б), и необходимите компетенции, свързани с това разбиране според научния напредък и развитието на образованието в държавите-членки;

в) адекватността на познанията по клиничните дисциплини и практика, посочени в параграф 3, буква в), и необходимите компетенции, до които следва да доведат тези познания в светлината на научния и техническия напредък;

г) уместността на клиничния опит, посочен в параграф 3, буква г), и необходимите компетенции, които този опит следва да формира в светлината на научния и техническия напредък, както и на развитието на образованието в държавите-членки.“.

(19) Член 25 се изменя, както следва:

а) Параграф 1 се заменя със следното:

„1. Достъпът до специализирано обучение по медицина зависи от завършването и утвърждаването на курс по базово обучение по медицина съгласно член 24, параграф 2, в рамките на който обучаваният е придобил съответните знания по базова медицина.“.

б) Вмъква се следният параграф 3а:

„3а. Държавите-членки могат да предвидят в своето национално законодателство частично освобождаване от части от специализираното обучение по медицина, ако тази част от обучението вече е премината в друг курс за специализирано обучение, посочен в точка 5.1.3 от приложение V, и при условие че предходната специализирана квалификация вече е придобита от специалиста в държавата-членка. Държавите-членки гарантират, че предоставеното освобождаване обхваща не повече от една трета от минималната продължителност на курса за специализирано обучение по медицина, посочена в точка 5.1.3 от приложение V.

Всяка държава-членка уведомява Комисията и останалите държави-членки за съответното национално законодателство заедно с подробни мотиви за частичното освобождаване.“

в) Параграф 5 се заменя със следното:

„5. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно приспособяването на минималните периоди на обучение, посочени в точка 5.1.3 от приложение V с оглед на научния и техническия напредък.“

(20) В член 26 втората алинея се заменя със следното:

„Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно включването в точка 5.1.3 от приложение V на нови медицински специалности, общи за най-малко една трета от държавите-членки, с оглед на актуализирането на настоящата директива в светлината на промените в националното законодателство.“.

(21) В член 28 параграф 1 се заменя със следното:

„1. За достъп до специализирано обучение по практика по обща медицина е необходимо завършването и утвърждаването на курс по базово образование по медицина съгласно член 24, параграф 2.“.

(22) Член 31 се изменя, както следва:

а) Параграф 1 се заменя със следното:

„1. За достъп до обучение на медицински сестри с общ профил е необходимо завършването на 12-годишен общообразователен курс, удостоверен с диплома, свидетелство или друго удостоверение, издадено от компетентните власти или органи на държава-членка или със свидетелство за успешно положен изпит на равностойно ниво за прием в училище за медицински сестри.“

б) В параграф 2 втората алинея се заменя със следното:

„Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно измененията на списъка по точка 5.2.1 от приложение V с оглед на неговото приспособяване към напредъка в образованието, науката и техниката.“

в) В параграф 3 първата алинея се заменя със следното:

„Обучението на медицински сестри с общ профил е с минимална продължителност от три години и включва най-малко 4 600 часа теоретично и клинично обучение, като продължителността на теоретичното обучение представлява най-малко една трета и продължителността на клиничното обучение най-малко половината от минималната продължителност на курса на обучение. Държавите-членки могат частично да освобождават от това изискване лица, които вече са получили част от обучението си в курсове с най-малко равностойно ниво.“.

г) Добавя се следният параграф 7:

„Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а, за да конкретизира:

а) адекватността на познанията върху науките, на които се основават общите здравни грижи, посочени в параграф 6, буква а), според научния и техническия напредък и необходимите компетенции, които тези познания следва да формират според научния и техническия напредък и новите промени в образованието;

б) степента на достатъчност на разбирането на елементите, посочени в параграф 6, буква а), и необходимите компетенции, произтичащи от това разбиране според научния и техническия напредък и новите промени в образованието;

в) степента на достатъчност на познанията по елементите, посочени в параграф 6, буква б), и необходимите компетенции, до които следва да доведат тези познания в светлината на научния напредък и новите промени в образованието;

г) уместността на клиничния опит, посочен в параграф 6, буква в), и необходимите компетенции, които този клиничен опит следва да формира в светлината на научния и техническия напредък и новите промени в образованието.“.

(23) Член 33 се изменя, както следва:

а) Вмъква се следният параграф 1а:

„1а. Държавите-членки признават автоматично квалификациите на медицинските сестри с общ профил, когато молителят е започнал обучението си преди [да се попълни датата — датата на влизането в сила на изменената директива] и изискването за прием е било завършен десетгодишен или равностоен общообразователен курс, но квалификацията иначе съответства на всички квалификационни изисквания по член 31.“

б) Параграф 3 се заменя със следното:

„3. Държавите-членки признават удостоверения за професионални квалификации на медицински сестри, издадени в Полша на медицински сестри, завършили обучението си преди 1 май 2004 г., които не отговарят на минималните квалификационни изисквания по член 31 и притежават диплома за образователно-квалификационна степен „бакалавър“, придобита на основата на специална програма за повишаване на квалификацията съгласно член 11 от Закона от 20 април 2004 г. за изменение на Закона за професиите „медицинска сестра“ и „акушерка“ и на някои други законодателни актове (Официален вестник на Република Полша, бр. 92 от 30 април 2004 г., позиция 885) и Наредбата на министъра на здравеопазването от 12 април 2010 г. за изменение на Наредбата на министъра на здравеопазването от 11 май 2004 г. за подробните условия за провеждането на обучение на медицински сестри и акушерки, които притежават свидетелство за завършено средно образование (държавен изпит — матура) и са завършили медицински лицей и медицински професионални училища, където се преподава професията „медицинска сестра“ и „акушерка“ (Официален вестник на Република Полша, бр. 65 от 21 април 2010 г., позиция 420) с цел да се удостовери, че съответното лице притежава знания и компетенции, сравними с тези на медицинските сестри, притежаващи квалификациите, които за Полша са посочени в точка 5.2.2 от приложение V.“

(24) Член 34 се изменя, както следва:

а) В параграф 2 първата и втората алинеи се заменят със следното:

„Базовото обучение по дентална медицина включва курс с обща продължителност най-малко пет години в редовна форма на теоретично и практическо обучение, които могат да се изразят също с равностоеен брой кредити по ЕСТК, като обхваща най-малко програмата, описана в приложение V, точка 5.3.1 и преподавана в университет, висш институт, който предоставя обучение, признато за равностойно, или под надзора на университет.

Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно приспособяването на списъка, посочен в точка 5.3.1 от приложение V с оглед на неговото съобразяване с научния и техническия напредък.“

б) Добавя се следният параграф 4:

„Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а, за да конкретизира:

а) адекватността на познанията върху науките в областта на денталната медицина и степента на разбиране на научните методи, посочени в параграф 3, буква а), и необходимите компетенции, които тези познания и това разбиране следва да формират според научния и техническия напредък и новите промени в образованието;

б) адекватността на познанията върху елементите, посочени в параграф 3, буква б), и необходимите компетенции, произтичащи от тези познания според научния и техническия напредък и новите промени в образованието;

в) адекватността на познанията по елементите, посочени в параграф 3, буква в), и необходимите компетенции, до които следва да доведат тези познания в светлината на научния и техническия напредък;

г) адекватността на познанията върху клиничните дисциплини и методи, посочени в параграф 3, буква г), и необходимите компетенции, които произтичат от тях в светлината на научния и техническия напредък;

д) уместността на клиничния опит, посочен в параграф 3, буква д), в светлината на новите промени в образованието.“

(25) Член 35 се изменя, както следва:

а) В параграф 2 втората алинея се заменя със следното:

„Редовното специализирано по дентална медицина е с минимална продължителност три години, които могат да бъдат изразени също с равностоеен брой кредити по ЕСТК, и се провежда под надзора на компетентните власти или органи. То предполага личното участие на специализиращия лекар по дентална медицина в дейността и отговорностите на съответното учебно заведение.“

б) В параграф 2 третата алинея се заличава.

в) Добавя се следният параграф 4:

„Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно приспособяването на минималния период на обучение по параграф 2 с оглед на съобразяването му с научния и техническия напредък.

Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно включването в точка 5.3.3 от приложение V на нови специалности по дентална медицина, общи за най-малко една трета от държавите-членки, с оглед на актуализирането на настоящата директива в светлината на промените в националното законодателство.“.

(26) Член 38 се изменя, както следва:

а) В параграф 1 първата и втората алинеи се заменят със следното:

„Обучението на ветеринарни лекари включва редовен курс на теоретично и практическо обучение с обща продължителност най-малко пет години, който може да се изрази също в равностоен брой кредити по ЕСТК, в университет, висш институт, който предоставя обучение, признато за равностойно, или под надзора на университет, като обхваща най-малко учебната програма, посочена в приложение V, точка 5.4.1.

Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно приспособяването на списъка по точка 5.4.1 от приложение V с оглед на съобразяването му с научния и техническия напредък.“

б) Добавя се следният параграф 4:

„Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а, за да конкретизира:

а) адекватността на познанията върху науките, посочени в параграф 3, буква а), и необходимите компетенции, които тези познания следва да формират според научния и техническия напредък;

б) адекватността на познанията за устройството и функциите на здравите животни, посочени в параграф 3, буква б), и необходимите компетенции, произтичащи от тези познания според научния и техническия напредък;

в) адекватността на познанията за поведението, опазването и заболяванията на животните, посочени в параграф 3, букви в) и г), и необходимите компетенции, до които следва да доведат тези познания в светлината на научния и техническия напредък;

г) адекватността на познанията по превантивна медицина, посочени в параграф 3, буква д), и необходимите компетенции, които произтичат от тези познания в светлината на научния и техническия напредък;

д) адекватността на познанията за елементите, посочени в параграф 3, буква е), и необходимите компетенции, които произтичат от тези познания в светлината на научния и техническия напредък;

е) адекватността на познанията за клиничния и друг практически опит, посочен в параграф 3, буква з), и необходимите компетенции, които произтичат от тези познания в светлината на новите промени в образованието.“.

(27) Член 40 се изменя, както следва:

а) В параграф 1 втората алинея се заменя със следното:

„Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно измененията на списъка по точка 5.5.1 от приложение V с оглед на приспособяването му към образователния, научния и техническия напредък.“

б) Параграф 2 се заменя със следното:

„2. Достъпът до обучение за акушерка зависи от изпълнението на едно от следните условия:

а) завършване на най-малко 12 години общо училищно образование или свидетелство за успешно положен изпит на равностойно ниво за прием в акушерско училище за курс I;

б) притежаване на удостоверение за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил“ за курс II.“

в) Добавя се следният параграф 4:

„Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а, за да конкретизира:

а) адекватността на познанията върху науките, на които се основава дейността на акушерките, посочени в параграф 3, буква а), и необходимите компетенции, които тези познания следва да формират според научния и техническия напредък;

б) адекватността на познанията за елементите, посочени в параграф 3, буква в), и необходимите компетенции, произтичащи от тези познания според научния и техническия напредък;

в) адекватността на клиничния опит, посочен в параграф 3, буква г), и необходимите компетенции, до които следва да доведат тези познания в светлината на новите образователни реформи, както и на научния и техническия напредък;

г) адекватността на разбирането на обучението на здравен персонал и опита в работата с него, посочено в параграф 3, буква д), и необходимите компетенции, които произтичат от това разбиране в светлината на новите образователни реформи, както и на научния и техническия напредък.“

(28) В член 41 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Удостоверенията за професионална квалификация „акушерка“, посочени в приложение V, точка 5.5.2, подлежат на автоматично признаване по реда на член 21, доколкото отговарят на един от следните критерии:

а) редовно обучение за акушерка с минимална продължителност три години;

б) редовно обучение за акушерка с минимална продължителност две години, които включват най-малко 3 600 часа, в зависимост от притежаването на удостоверение за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил“, посочено в приложение V, точка 5.2.2;

в) редовно обучение за акушерка с минимална продължителност 18 месеца, които включват най-малко 3 000 часа, за което се изисква притежаване на удостоверение за професионална квалификация „медицинска сестра с общ профил“, посочено в приложение V, точка 5.2.2, последвано от едногодишна професионална практика, за която е издадено свидетелство в съответствие с параграф 2.“.

(29) В член 43 се вмъква следният параграф 1а:

„1а. Що се отнася до удостоверенията за професионална квалификация „акушерка“, държавите-членки признават автоматично тази квалификация, когато молителят е започнал обучението си преди [да се попълни датата — датата на влизането в сила на изменената директива] и изискването за прием е било завършен десетгодишен или равностоен общообразователен курс за курс I или завършено обучение за медицинска сестра с общ профил с изискване за прием 10 години или равностоен курс преди началото на обучението за акушерка за курс II.“.

(30) Член 44 се изменя, както следва:

а) Параграф 2 се заменя със следното:

„2. Удостоверенията за професионална квалификация „фармацевт“ удостоверяват обучение с минимална продължителност пет години, които могат да бъдат изразени също с равностоен брой кредити по ЕСТК, включващо като минимум:

а) четири години редовно теоретично и практическо обучение в университет, висш институт с признат за равностоен статут или под надзора на университет;

б) в края на теоретичното и практическо обучение шестмесечен стаж в аптека с общ достъп или в болница под надзора на фармацевтичния отдел на болницата.

Цикълът на обучение по този параграф включва като минимум програмата, описана в точка 5.6.1 от приложение V. Комисията е оправомощена да приема делегиране актове в съответствие с член 58а относно измененията на списъка по точка 5.6.1 от приложение V с оглед на неговото съобразяване с научния и техническия напредък.

Измененията, посочени във втората алинея, не водят за никоя държава-членка до изменение на действащите законодателни принципи във връзка със структурата на професиите по отношение на обучението и условията за достъп на физически лица.“

б) Добавя се следният параграф 4:

„Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а, за да конкретизира:

а) адекватността на познанията за лекарствата и веществата, използвани за производството на лекарства, посочени в параграф 3, буква а), и необходимите компетенции, които тези познания следва да формират според научния и техническия напредък;

б) адекватността на познанията за елементите, посочени в параграф 3, буква б), и необходимите компетенции, произтичащи от тези познания според научния и техническия напредък;

в) адекватността на познанията за елементите, посочени в параграф 3, буква в), и необходимите компетенции, до които следва да доведат тези познания в светлината на научния и техническия напредък;

г) адекватността на познанията за оценка на научни данни, посочени в параграф 3, буква г), и необходимите компетенции, които произтичат от това разбиране в светлината на научния и техническия напредък.“

(31) В член 45, параграф 2 се добавя следната буква з):

„з) докладване за нежеланите реакции към фармацевтични продукти на компетентните органи.“.

(32) Член 46 се заменя със следното:

„Член 46

Обучение на архитекти

1. Продължителността на обучението за архитекти трябва да бъде най-малко шест години, които могат да бъдат изразени също с равностоен брой кредити по ЕСТК. Обучението в дадена държава-членка включва някое от следните:

а) най-малко четири години редовно обучение в университет или равностойно учебно заведение, което води до успешно полагане на изпит на университетско равнище и най-малко две години платен стаж;

б) най-малко пет години редовно обучение в университет или равностойно учебно заведение, което води до успешно полагане на изпит на университетско равнище и най-малко една година платен стаж;.

2. Обучението, което трябва да бъде на университетско равнище и в което основният елемент е архитектурата, трябва да поддържа равновесие между

теоретичните и практическите аспекти на обучението по архитектура и да осигурява придобиването на следните знания, умения и компетенции:

- а) способност да се създават идейни архитектурни проекти, които отговарят едновременно на естетическите и техническите изисквания;
- б) адекватни познания по история и теория на архитектурата и свързаните с тях изкуства, технологии и хуманитарни науки;
- в) познания по изобразително изкуство като фактор, който влияе върху качеството на идейния архитектурен проект;
- г) адекватни познания по градоустройство, планиране и уменията, използвани в процеса на планиране;
- д) разбиране на връзката между човека и сградите и между сградите и заобикалящата ги среда, както и на нуждата сградите и пространствата между тях да бъдат обвързани с човешките потребности и мащаби;
- е) разбиране на професията на архитекта и на неговата роля в обществото, по-специално при изготвянето на проекти, които отчитат социалните фактори;
- ж) разбиране на методите на изследване и подготовка на проект по идеен архитектурен проект;
- з) разбиране на структурната концепция, строителните и инженерните проблеми във връзка с проектирането на сгради;
- и) адекватни познания за физическите проблеми и технологии и за функцията на сградите, така че да се изградят вътрешните условия за комфорт и климатична защита;
- й) необходимите проектантски умения, за да бъдат удовлетворени изискванията на ползвателите на сградите в рамките на ограниченията, продиктувани от бюджетни фактори и строителни норми;
- к) адекватни познания за отраслите, организациите, нормативната уредба и процедурите за превръщане на идейните проекти в сгради и включване на планове в общото планиране.

3. Платеният стаж трябва да се проведе в държава-членка под надзора на лице, което дава адекватни гаранции относно способността си да провежда практическо обучение. Той се провежда след завършването на обучението по параграф 1. Завършването на платения стаж трябва да се удостовери със свидетелство, което придружава удостоверението за професионална квалификация.

4. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а, за да конкретизира:

а) адекватността на познанията за елементите, посочени в параграф 2, буква и), и необходимите компетенции, произтичащи от тези познания според техническия напредък и новите промени в образованието;

б) необходимостта от проектантски умения, посочени в параграф 2, буква й), и необходимите компетенции, до които следва да доведат тези познания в светлината на техническия напредък и новите промени в образованието.“.

(33) Член 47 се заменя със следното:

„Член 47

Дерогации от изискванията за обучение на архитекти

Чрез дерогация от член 46 за удовлетворяващо изискванията на член 21 се признава и следното: обучение като част от схеми за социален напредък или задочно университетско обучение, което отговаря на изискванията по член 46 и е завършено с успешно положен изпит по архитектура от лице, което е работило най-малко седем години в областта на архитектурата под надзора на архитект или архитектурно бюро. Изпитът трябва да бъде на университетско равнище и да е равностоен на изпита в края на обучението, посочен в член 46, параграф 1, първа алинея.“

(34) В член 49 се вмъква следният параграф 1а:

„1а. Параграф 1 се прилага също към удостоверенията за професионална квалификация „архитект“, посочени в приложение V, когато обучението е започнало преди [да се попълни датата — две години след датата, посочена в член 3, параграф 1, първа алинея].“

(35) В дял III се вмъква следната глава IIIА:

„Глава IIIА

Автоматично признаване на основата на общи принципи на обучението

Член 49а

Обща рамка на обучението

1. За целите на настоящия член „обща рамка на обучението“ означава общ набор от знания, умения и компетенции, необходими за упражняването на определена професия. За целите на достъпа до професията и нейното упражняване държавите-членки предоставят на удостоверенията за квалификациите, придобити в тази рамка, същия статут на своята територия, какъвто имат удостоверенията за професионални квалификации, издавани от самите тях, при условие че тази рамка отговаря на критериите по параграф 2. Тези критерии са съобразени със спецификациите по параграф 3.

2. Общата рамка на обучението отговаря на следните условия:

- а) общата рамка на обучението дава възможност на повече специалисти да се преместват от една държава-членка в друга в сравнение с общата система за признаване на удостоверения за обучение в съответствие с дял III, глава I;
 - б) съответната професия е вече регламентирана в най-малко една трета от всички държави-членки;
 - в) общият набор от знания, умения и компетенции съчетава знанията, уменията и компетенциите, определени в системите за образование и обучение, приложими в най-малко една трета от всички държави-членки;
 - г) знанията, уменията и компетенциите за тази обща рамка на обучението се отнасят до нивата на Европейската квалификационна рамка, определени в приложение II към Препоръката на Европейския парламент и на Съвета за утвърждаване на Европейска квалификационна рамка за учене през целия живот*;
 - д) съответната професия не е нито обхваната от друга обща рамка на обучението, нито вече регламентирана в съответствие с дял III, глава III;
 - е) общата рамка на обучението е изготвена чрез прозрачен надлежен процес, включително с участието на заинтересовани страни от държавите-членки, в които професията не е регламентирана;
 - ж) общата рамка на обучението допуска граждани на всяка държава-членка до придобиване на квалификации в тази рамка, без да е налице изискване за членство в професионална организация или регистрация в такава организация.
3. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а за конкретизиране на общия набор от знания, умения и компетенции, както и на квалификациите в общата рамка на обучението.
4. Държавите-членки уведомяват Комисията за професионалното звание, което се придобива съгласно общата рамка на обучението по параграф 3.
5. Държавите-членки могат да поискат дерогация от прилагането на общата рамка на обучението по параграф 3 на тяхната територия, ако иначе биха били принудени да въведат нова регламентирана професия на тяхната територия, ако от тях би се изисквало да изменят действащите основни вътрешни принципи във връзка със структурата на професиите по отношение на обучението и условията за достъп до тези професии или ако държавите-членки не желаят да обвързват националната си квалификационна система с квалификациите, предвидени в тази обща рамка на обучението. Комисията може да приеме решение за изпълнение с оглед предоставяне на такава дерогация на съответната държава-членка.

Член 49б

Общи изпити в обучението

За целите на настоящия член „общ изпит в обучението“ означава изпит за правоспособност, който оценява способността на специалиста да упражнява професия във всички държави-членки, които я регламентират. Успешното полагане на общ изпит в обучението осигурява достъп до съответните професионални дейности и тяхното упражняване в дадена държава-членка при същите условия, които се прилагат към титулярите на професионални квалификации, придобити в същата държава-членка.

Общият изпит в обучението отговаря на следните условия:

- а) общият изпит в обучението дава възможност на повече специалисти да се преместват от една държава-членка в друга в сравнение с общата система за признаване на удостоверения за обучение в съответствие с дял III, глава I;
- б) съответната професия е вече регламентирана в най-малко една трета от всички държави-членки;
- в) общият изпит в обучението е изготвен чрез прозрачен надлежен процес, включително с участието на заинтересовани страни от държавите-членки, в които професията не е регламентирана;
- г) общият изпит в обучението допуска граждани на всяка държава-членка до участие в изпита и в практическата организация на такива изпити в държавите-членки, без да е налице изискване за членство в професионална организация или регистрация в такава организация.

3. Комисията е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 58а относно условията за общия изпит в обучението.

* ОВ С 111, 6.5.2008 г., стр. 1.“

(36) В член 50 се вмъква следният параграф 3а:

„3а. В случай на основателни съмнения приемащата държава-членка може да поиска от компетентните органи на държава-членка потвърждение, че спрямо молителя няма разпореждане за преустановяване или забрана на упражняването на професията вследствие на тежко професионално нарушение или присъда за углавно престъпление във връзка с упражняването на някоя от неговите професионални дейности.“

(37) В член 52 се добавя следният параграф 3:

„3. Държавите-членки нямат право да запазват използването на професионални звания за титулярите на професионални квалификации, ако не са изпратили уведомление за сдружението или организацията на Комисията и на останалите държави-членки в съответствие с член 3, параграф 2.“

(38) В член 53 се добавя следният параграф 2:

„Държавите-членки гарантират, че контролът на езиковите познания се извършва от компетентен орган след вземането на решенията по член 4г, член 7, параграф 4 и член 51, параграф 3 и ако е налице сериозно и конкретно съмнение в достатъчността на езиковите познания на специалиста по отношение на професионалните дейности, които това лице възнамерява да упражнява.

При професиите, които имат отношение към безопасността на пациентите, държавите-членки могат да оправомощат компетентните органи да проверяват езиковите познания, като проверките обхващат всички съответни специалисти, ако това е изрично поискано от националната здравна система или — в случаите на самонаети специалисти, които не принадлежат към националната здравна система — от представителни национални пациентски организации.

Контролът на езиковите познания се ограничава до владенето на един от официалните езици на държавата-членка според избора на съответното лице, съразмерен е на дейността, която ще се упражнява, и е безплатен за специалиста. Съответното лице има право да обжалва този контрол пред националните съдилища.“.

- (39) В дял IV се вмъква следният член 55а:

„Член 55а

Признаване на платен стаж

С оглед на предоставянето на достъп до регламентирана професия държавата-членка по произход признава платения стаж, проведен в друга държава-членка и удостоверен от компетентен орган на тази държава-членка.“

- (40) Заглавието на дял V се заменя със следното:

„Дял V

АДМИНИСТРАТИВНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ОТГОВОРНОСТ ПРЕД ГРАЖДАНИТЕ ЗА ПРИЛАГАНЕТО“.

- (41) В член 56 първата алинея от параграф 2 се заменя със следното:

„Компетентните органи на приемащата държава-членка и на държавата-членка по произход обменят информация относно наложени дисциплинарни мерки или наказателноправни санкции или други тежки, конкретни обстоятелства, които може да засегнат упражняването на дейностите по настоящата директива, като спазват изискванията на законодателството за защита на личните данни съгласно Директива 95/46/ЕО и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета*.

* ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37.“

- (42) Вмъква се следният член 56а:

Механизъм за предупреждаване

1. Компетентните органи на дадена държава-членка информират компетентните органи на всички останали държави-членки и Комисията за самоличността на специалист, който е лишен, дори временно, от националните органи или съдилища от правото да упражнява на територията на тази държава-членка следните професионални дейности:

- а) общопрактикуващ лекар с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.1.4 от приложение V;
- б) лекар-специалист със звание по точка 5.1.3 от приложение V;
- в) медицинска сестра с общ профил с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.2.2 от приложение V;
- г) лекар по дентална медицина с професионална квалификация по точка 5.3.2 от приложение V;
- д) лекар по дентална медицина-специалист с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.3.3 от приложение V;
- е) ветеринарен лекар с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.4.2 от приложение V, освен ако вече има уведомление по член 32 от Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета*;
- ж) акушерка с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.5.2 от приложение V;
- з) фармацевт с удостоверение за професионална квалификация по точка 5.6.2 от приложение V;
- и) титуляри на свидетелства по точка 2 от приложение VII, които удостоверяват, че титулярят е завършил обучение, което отговаря на минималните изисквания, посочени в членове 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 или съответно член 44, но е започнало преди референтните дати за квалификациите по точки 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 и 5.6.2 от приложение V;
- й) титуляри на свидетелства за придобити права по членове 23, 27, 29, 33, 37 и 43;

Информацията по първата алинея се изпраща най-късно в тридневен срок от датата на приемане на решението за лишаване на съответния специалист от правото да упражнява дадена професионална дейност.

2. В случаите извън приложното поле на Директива 2006/123/ЕО, когато специалист, установен в държава-членка, извършва професионална дейност с професионално звание, различно от посочените в параграф 1 и в рамките на настоящата директива, държавата-членка незабавно информира останалите заинтересовани държави-членки и Комисията при фактическото узнаване за

постъпка, конкретни действия или обстоятелства, свързано с тази дейност и което може сериозно да увреди здравето или безопасността на лица, или околната среда в друга държава-членка. Тази информация не надхвърля стриктно необходимото за установяване на самоличността на съответния специалист и включва препратка към решението на компетентния орган да го лиши от правото да упражнява професионалната дейност. Другите държави-членки могат да поискат допълнителна информация по реда на членове 8 и 56.

3. Обработката на лични данни за целите на обмена на информация по реда на параграфи 1 и 2 се извършва в съответствие с Директиви 95/46/ЕО и 2002/58/ЕО. Обработката на лични данни от Комисията се извършва в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001.

4. Държавите-членки гарантират, че специалистите, за които са изпратени предупреждения на други държави-членки, са информирани писмено за решенията относно предупрежденията по същото време, когато се изпраща самото предупреждение, и за правото си да обжалват решението пред националните съдилища или да поискат корекция на решенията и че имат достъп до мерки за защита по съдебен ред по отношение на щетите, причинени на други държави-членки от фалшиви предупреждения, като в такива случаи в решението се прави уточнение, че то е предмет на производство, заведено от специалиста.

5. Комисията приема актове за изпълнение относно прилагането на механизма за предупреждаване. Актът за изпълнение включва разпоредби относно компетентните органи, които имат право да изпращат и/или получават предупреждения, допълването на предупрежденията с допълнителна информация, оттеглянето и закриването на предупреждения, правата на достъп до данни, начините за коригиране на информацията, съдържаща се в предупрежденията и мерките за гарантиране на сигурността по отношение на обработката и периодите на съхранение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с консултативната процедура по член 58.

* ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36.“.

(43) Член 57 се заменя със следното:

„Член 57

Централен достъп до информация онлайн

1. Държавите-членки гарантират, че следната информация е налице онлайн и редовно се актуализира чрез единичните звена за контакт:

- а) списък на всички регламентирани професии по смисъла на член 3, параграф 1, буква а) в държавата-членка, включително данни за контакт с компетентните органи за всяка регламентирана професия и с центъра за подпомагане по член 57б;

б) списък на професиите, за които е налице Европейска професионална карта, нейното функциониране и компетентните органи за издаването на тази карта;

в) списък на всички професии, към които държавата-членка прилага член 7, параграф 4 в националните закони и подзаконови разпоредби;

г) списък на регламентираното образование и обучение и обучението със специална структура по член 11, буква в), подточка ii);

д) всички изисквания, процедури и формалности, посочени в настоящата директива, за всяка професия, регламентирана в държавата-членка, включително всички свързани с тях такси, заплащани от гражданите, и документите, представяни от гражданите;

е) начините за обжалване на решенията на компетентните органи съгласно националните закони и подзаконови разпоредби.

2. Държавите-членки гарантират, че посочената в параграф 1 информация се предоставя на ползвателите ясно и изчерпателно, че тя е лесно достъпна от разстояние и по електронен път и че се поддържа актуална.

3. Държавите-членки гарантират, че единичните звена за контакт и компетентните органи отговарят колкото е възможно по-бързо на всяка молба за информация, отправена към единичното звено за контакт. За целта те могат да изпратят молбата за информация на централите за подпомагане по член 57б и да информират за това заинтересования гражданин.

4. Държавите-членки и Комисията предприемат съпътстващи мерки, за да осигурят предоставянето на информацията по параграф 1 от единичните звена за контакт на други официални езици на Съюза. Това не засяга законодателството на държавите-членки за употребата на езици на тяхната територия.

5. Държавите-членки сътрудничат помежду си и с Комисията за целите на изпълнението на параграфи 1, 2 и 4.“.

(44) Вмъква се следният член 57а:

„Член 57а

Процедури по електронен път

1. Държавите-членки гарантират, че всички изисквания, процедури и формалности във връзка с обхванатите от настоящата директива въпроси могат лесно да бъдат изпълнени от разстояние и по електронен път чрез съответното единично звено за контакт.

2. Разпоредбите на параграф 1 не се прилагат към провеждането на изпити за правоспособност или към периода на приспособяване по смисъла на член 14, параграф 1.

3. Когато са налице основателни причини държавите-членки да изискват усъвършенствани електронни подписи по смисъла на Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета* за извършването на процедурите по параграф 1, държавите-членки приемат електронни подписи в съответствие с Решение 2009/767/ЕО на Комисията** и осигуряват технически мерки за обработка на форматите на усъвършенстваните електронни подписи, определени в Решение 2011/130/ЕС на Комисията***.

4. Всички процедури се извършват в съответствие с разпоредбите на Директива 2006/123/ЕО относно единичните звена за контакт. Всички срокове, които държавите-членки са длъжни да спазват при процедурите или формалностите съгласно настоящата директива, започват от момента, когато заявление е подадено от гражданин до единично звено за контакт.

* ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12.

** ОВ L 274, 20.10.2009 г., стр. 36.

*** ОВ L 53, 26.2.2011 г., стр. 66.“.

(45) Въмква се следният член 57б:

„Член 57б

Центрове за подпомагане

1. Всяка държава-членка определя не по-късно от [да се попълни датата — крайният срок за транспониране] център за подпомагане, чиято задача е да подпомага гражданите и центровете на останалите държави-членки във връзка с признаването на професионални квалификации съгласно настоящата директива, включително с информация за националното законодателство относно професиите и тяхното упражняване, социалното законодателство и, когато е уместно, етичните правила.

2. Центровете за подпомагане в приемащите държави-членки подпомагат гражданите при упражняването на правата, които им предоставя настоящата директива, в сътрудничество, когато е уместно, с центъра за подпомагане в държавата-членка по произход и компетентните органи и единичните звена за контакт в приемащата държава-членка.

3. От всеки компетентен орган в приемащата държава-членка се изисква да оказва пълно съдействие на център за подпомагане в приемащата държава-членка и да предоставя информация за отделни случаи на тези центрове за подпомагане в приемащите държави-членки по тяхно искане.

4. По искане на Комисията центровете за подпомагане информират Комисията във връзка със запитванията, по които Комисията работи, в двумесечен срок от получаването на искането.“

(46) Член 58 се заменя със следното:

„Член 58

Процедура с комитет

1. Работата на Комисията се подпомага от Комитет по признаване на професионални квалификации. Този Комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на този параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.“

(47) Вмъква се следният член 58a:

„Член 58a

Упражняване на делегирани правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 2, член 4a, параграф 7, член 4б, параграф 2, член 20, член 21a, параграф 3, член 24, параграф 4, член 25, параграф 5, член 26, параграф 2, член 31, параграфи 2 и 7, член 34, параграфи 2 и 4, член 35, параграф 4, член 38, параграфи 1 и 4, член 40, параграфи 1 и 4, член 44, параграфи 2 и 4, член 46, параграф 4, член 49a, параграф 3 и член 49б, параграф 3 се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от [да се попълни датата — датата на влизане в сила на Директивата за изменение].

3. Делегирането на правомощия, посочени в член 3, параграф 2, член 4a, параграф 7, член 4б, параграф 2, член 20, член 21a, параграф 3, член 24, параграф 4, член 25, параграф 5, член 26, параграф 2, член 31, параграфи 2 и 7, член 34, параграфи 2 и 4, член 35, параграф 4, член 38, параграфи 1 и 4, член 40, параграфи 1 и 4, член 44, параграфи 2 и 4, член 46, параграф 4, член 49a, параграф 3 и член 49б, параграф 3, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 2, член 4a, параграф 7, член 4б, параграф 2, член 20, член 21a, параграф 3, член 24, параграф 4, член 25, параграф 5, член 26, параграф 2, член 31, параграфи 2 и 7, член 34, параграфи 2 и 4, член 35, параграф 4, член 38, параграфи 1 и 4, член 40, параграфи 1 и 4, член 44, параграфи 2 и 4, член 46, параграф 4, член 49a, параграф 3 и член 49б, параграф 3, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили

Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“

(48) Член 59 се заменя със следното:

„Член 59

Прозрачност

1. Държавите-членки изпращат уведомление на Комисията със списъка на съществуващите регламентирани професии съгласно националното им право до [да се попълни датата — крайният срок за транспониране]. Комисията се уведомява незабавно и за всяка промяна в списъка на регламентираните професии. Комисията създава и поддържа публична база данни с тази информация.

2. Държавите-членки проверяват дали, според изискванията на техните правни системи, ограничаването на достъпа до дадена професия или нейното упражняване по отношение на титулярите на съответната професионална квалификация, включително използването на професионални звания и позволените професионални дейности с използването на такова звание, е съвместимо със следните принципи:

а) изискванията да не допускат пряка или косвена дискриминация по признака гражданство или местожителство;

б) изискванията да бъдат мотивирани със съображение, имащо преимуществено юридическо действие, свързано с обществен интерес;

в) изискванията да са подходящи за осигуряване на постигането на набелязаните цели и не надхвърлят необходимото за постигането на целта.

3. Разпоредбите на параграф 1 се прилагат също към професиите, регламентирани в дадена държава-членка от сдружение или организация по смисъла на член 3, параграф 2, и към изискванията във връзка с необходимостта от членство.

4. До [да се попълни датата — крайният срок за транспониране] държавите-членки предоставят информация за изискванията, които те възнамеряват да запазят и за мотивите, поради които считат, че тези изисквания са в съответствие с параграф 2. Държавите-членки предоставят информация за изискванията, които въвеждат впоследствие, и за мотивите, поради които считат, че тези изисквания са в съответствие с параграф 2, в шестмесечен срок от приемането на мярката.

5. До [да се попълни датата — крайният срок за транспониране] и на всеки две години след това държавите-членки представят също така доклад за изискванията, които са премахнати или облекчени.

6. Комисията препраща докладите на останалите държави-членки, които представят своите забележки в шестмесечен срок. В същия срок Комисията

провежда консултации със заинтересованите страни, включително заинтересованите професии.

7. Комисията представя обобщен доклад на основата на получената от държавите-членки информация пред Групата от координатори, създадена съгласно Решение № 2007/172/ЕО на Комисията*, която може да представи забележки.

8. В светлината на забележките по параграфи 6 и 7 Комисията представя до [да се попълни датата — една година след крайния срок за транспониране] окончателните си констатации пред Съвета и пред Европейския парламент, като прилага, ако е уместно, предложения за по-нататъшни инициативи.

* ОВ L 79, 20.3.2007 г., стр. 38.“

(49) В член 61 втората алинея се заменя със следното:

„При необходимост Комисията приема решение за изпълнение за допускане на въпросната държава-членка да извърши дерогация от съответната разпоредба за ограничен срок.“

(50) Приложения II и III се заличават.

(51) В точка 1 от приложение VII се добавя следната буква ж):

„ж) Когато държавата-членка изисква същото от своите граждани, доказателство за неналичие на временно преустановяване на упражняването на дейността или на присъда за углавно престъпление.“

Член 2

Изменения на [Регламента за ИСВП]

Точка 2 от приложение I към [Регламента за ИСВП] се заменя със следното:

„2. Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета*: членове 4а—4д, член 8, член 21а, член 50, член 51, член 56 и член 56а.

* ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.“

Член 3

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за съобразяване с настоящата директива, не по-късно от [да се попълни датата — две години след влизането в сила]. Те представят незабавно Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, те съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът за позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби на националното право, които приемат в приложното поле на настоящата директива.

Член 4

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 5

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Съответна(и) област(и) на политиката в структурата на УД/БД
- 1.3. Естество на предложението/инициативата
- 1.4. Цел(и)
- 1.5. Обосновка на предложението/инициативата
- 1.6. Срок на действие и финансово въздействие
- 1.7. Планиран(и) метод(и) на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ПРОГНОЗИРАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 3.1. Засегната(и) функция(и) от многогодишната финансова рамка и бюджетен(ни) ред(ове) за разходите
- 3.2. Прогнозирано отражение върху разходите
 - 3.2.1. *Обобщение на прогнозираното отражение върху разходите*
 - 3.2.2. *Прогнозирано отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи*
 - 3.2.3. *Прогнозирано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*
 - 3.2.4. *Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*
 - 3.2.5. *Участие на трети страни във финансирането*
- 3.3. Прогнозирано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

6. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

6.1. Наименование на предложението/инициативата

Директива № xxx на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации

6.2. Съответна(и) област(и) на политиката в структурата на УД/БД²⁶

Вътрешен пазар — Икономика, основана на знанието

Вътрешен пазар — Услуги

6.3. Естество на предложението/инициативата

☐ Предложението/инициативата е във връзка с **ново действие**

6.4. Цели

6.4.1. Многогодишна(и) стратегическа(и) цел(и) на Комисията, към която(ито) е насочено(а) предложението/инициативата

В своето Съобщение „Акт за единния пазар — Дванадесет лоста за насърчаване на растежа и укрепване на доверието“ (COM(2011) 206 окончателен) Комисията предлага да се модернизира законодателството за признаване на професионалните квалификации. В този контекст АЕП ясно посочва създаването на Европейска професионална карта („ЕПК“) като средство (във вид на електронно удостоверение) за улесняване на мобилността на специалистите, като същевременно укрепва доверието между компетентните органи на държавите-членки и в крайна сметка облагодетелства потребителите и работодателите.

Създаването на ЕПК следва да повиши ефикасността на действащите процедури за признаване и ще допринесе за намаляване на разходите. Една от основните характеристики на ЕПК ще бъде използването на функционалността на общ бек-офис на ЕС, а именно Информационната система за вътрешния пазар („ИСВП“), която ще бъде доразширена с новата функционалност за ЕПК.

ЕПК следва да се превърне в средство, което да се ползва по желание от заинтересованите специалисти, но да бъде задължително за компетентните органи. Освен за ЕПК функцията на ИСВП като бек-офис следва да бъде използвана за създаване на общоевропейски механизъм за предупреждаване, за да могат държавите-членки взаимно да се предупреждават за специалисти, които са лишени от правото да упражняват професията си поради наложени

²⁶

УД: управление по дейности; БД: Бюджетиране по дейности.

дисциплинарни или наказателноправни санкции, както и да поддържат уведомленията за нови дипломи.

ИСВП е комуникационно средство за ползване онлайн, което е разработено от Европейската комисия и се предлага като безплатна услуга на държавите-членки от 2008 г. насам. В момента се използва за обмен на информация съгласно Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации и Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар.

ИСВП създава условия за бърза и лесна комуникация на националните, регионалните и местните органи с техните колеги в други страни, като прилага единни методи на работа, съгласувани от всички държави-членки. ИСВП помага на своите ползватели: i) да намерят подходящия орган, с който да се свържат; ii) да общуват с него чрез използването на предварително преведени набори от въпроси и отговори; и iii) да проследяват напредъка на работата по молбите за информация посредством механизъм за проследяване.

Предложението ИСВП да се използва като бек-офис за издаването и текущото наблюдение на ЕПК и като механизъм за предупреждаване е в съответствие със заявената от Комисията политика. По такъв начин в своето Съобщение относно Акта за единния пазар Комисията посочва, че е за предпочитане да се използва именно тази система като средство за партньорство при прилагането на правилата на единния пазар в бъдещите предложения на Комисията.

Според приетата от Комисията стратегия за разширяване на ИСВП ще бъде разработено средство за изпращане на уведомления от държавите-членки до Комисията и до другите държави-членки в рамките на ИСВП. То следва да бъде използвано също за уведомления относно нови дипломи по реда на Директивата.

6.4.2. Конкретна(и) цел(и) и съответна(и) дейност(и) във връзка с УД/БД

Конкретна цел № 8: Улесняване на свободното движение на квалифицирани специалисти в рамките на ЕС

Ключова дейност по тази цел е разработването на предложение за преразглеждане на Директивата за професионалните квалификации, за да се постигне значително опростяване и модернизиране на цялостния процес, включително въвеждане и използване на Европейски професионални карти.

Общата цел на тази мярка е да увеличи броя на решенията по заявления за признаване на професионални квалификации и да ускори вземането на тези решения.

За да се постигнат тези цели, предвиждаме следните дейности:

1. повишаване на прозрачността на цялостната процедура чрез изграждане на публичен интерфейс, който дава възможност на специалистите: i) да видят

списъка от документи, които се изискват за заявлението; ii) да подадат заявление за ЕПК и да я получат от съответните компетентни органи онлайн;

2. подобряване на участието на държавата-членка по произход в процедурата, за да се улесни обработката на заявленията от приемащата държава-членка чрез задължителното използване на функционалността на ИСВП като бек-офис от всички компетентни органи. За да се справи със засилената си роля в процедурата, ИСВП ще бъде доразвита, за да поддържа ЕПК;

3. улесняване на разпространението на предупреждения, отнасящи се до специалисти;

4. улесняване на изпращането на уведомления за удостоверенията за професионални квалификации (дипломи) посредством ИСВП.

Конкретна цел № 12: Разгръщане на пълния потенциал на Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП), за да се подпомогне по-доброто прилагане на законодателството в областта на единния пазар.

Използването на ИСВП е задължително съгласно Директивата за услугите и ще бъде задължително съгласно преразгледаната Директива за професионалните квалификации. Настоящото предложение за използване на ИСВП при издаването и обработката на ЕПК, механизма за предупреждаване и схемата за уведомяване за нови дипломи е в съответствие с политиката на Комисията за по-нататъшно разширяване на ИСВП, за да обхване и други области на правото на Съюза (както е посочено в нейното Съобщение „По-добро управление на единния пазар чрез засилено административно сътрудничество: стратегия за разширяване и развиване на информационната система за вътрешния пазар“ (СОМ(2011) 75 окончателен) („Съобщението за стратегията за ИСВП“.)

Съответна(и) дейност(и) във връзка с УД/БД

12/02 01: Изграждане и развитие на вътрешния пазар

6.4.3. Прогнозиран(и) резултат(и) и отражение

Да се посочат въздействията, които предложението/инициативата би трябвало да окаже върху бенефициерите/целевите групи

Предложението ще осигури:

1. Висока степен на правна сигурност по отношение на обработването на молби за признаване на професионални квалификации на граждани на ЕС посредством ИСВП;
2. Висока степен на прозрачност по отношение на обработването на молби за признаване на професионални квалификации на граждани на ЕС;
3. Облекчаване и намаляване на административната тежест от националните компетентни органи;
4. Реализиране на икономии чрез повторна употреба и преработване на съществуващо информационно-технологично средство за използване в нови области, вместо разработване на нови средства за всяка отделна цел, на равнището на ЕС или на национално равнище, за да се реализират икономии от мащаба и обхвата;
6. Запълване на пропуските в сътрудничеството между държавите-членки, като се има предвид, че в Директивата за услугите вече се предвижда механизъм за предупреждаване за редица специалисти, с изключение на специалистите в здравеопазването, при които рискът за общественото здраве е много голям.

6.4.4. Показатели за резултатите и за отражението

Посочете показателите за наблюдение на изпълнението на предложението/инициативата

Предложението ще доведе до по-ефективно прилагане на правото на Съюза в областта на професионалните квалификации и до спестяване на разходи за разработка, поддръжка и експлоатация на информационни технологии.

Прякото въздействие от него може да се измерва чрез следните показатели:

- брой професии, които могат да разчитат на механизма на ЕПК/ИСВП за признаване на професионалните квалификации в ЕС. Всъщност ЕПК няма да се въвежда или налага автоматично за всички регламентирани професии;
- брой подадени молби за ЕПК посредством ИСВП на годишна основа;
- средна скорост на процедурата за ЕПК;
- брой компетентни органи, които активно използват системата за обмен на информация (т.е. не просто регистрирани като потребители);
- брой уведомления за нови дипломи;

- удовлетвореност на потребителите, измерена чрез анкети.

6.5. Обосновка на предложението/инициативата

6.5.1. Изискване(ия), което(които) трябва да бъде(ат) изпълнено(и) в краткосрочен или дългосрочен план

Предложението ще повиши ефикасността на процедурите за признаване на професионални квалификации и временната мобилност на специалистите, тъй като ще се прилага единна процедура на основата на общоевропейска информационно-технологична платформа. Системата на ЕПК/ИСВП ще се прилага към професии, които са изяви́ли желание да бъдат обхванати от новия процес и постепенно ще се разширява, за да обхване и други професии. В тази връзка първоначалните разходи ще бъдат по-ограничени и бъдещите разширявания ще се възползват от икономии от мащаба.

Освен това е нужно да се създаде механизъм за предупреждаване за специалисти, лишени от правото да упражняват професията.

Същевременно с оглед на вече съществуващата система ИСВП новите процеси ще осигурят висока степен на правна сигурност по отношение на обработването на лични данни в ИСВП в съответствие с Регламента за ИСВП, който в момента се обсъжда в Съвета и в Европейския парламент. Тя ще се възползва и от икономии от обхвата.

6.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС

Предвид естеството на ИСВП като централизиран инструмент за комуникация, разработен и администриран от Комисията, очевидно той ще улесни въвеждането и гладкото функциониране на издаването на ЕПК, както и на ефикасен механизъм за предупреждаване между държавите-членки. Комисията ще предлага ИСВП като безплатна услуга на държавите-членки, като осигурява поддръжката и услугите, свързани с разработването на системата, оказването на помощ и хостинга на компютърната инфраструктура. Тези задачи не могат да бъдат изпълнявани децентрализирано.

С помощта на ИСВП се преодоляват препятствията пред трансграничното сътрудничество, като езиковите бариери, различните стилове на администриране и работа, както и липсата на установени процедури за информационен обмен. Поради участието на държавите-членки в проектирането на системата, нейните работни методи са уеднаквени и съгласувани с всички държави-членки.

6.5.3. Поуки от подобен опит в миналото

ИСВП беше пусната в действие през 2008 г. Към момента в системата са регистрирани около 6 700 компетентни органи и 11 000 ползватели. През 2010 г. са регистрирани около 2 000 случая на обмен на информация.

ИСВП се използва в контекста на Директивата за професионалните квалификации от 2008 г. насам. Натрупаният опит е много положителен, както

личи от броя на молбите и т.н., както и от съществуващото споразумение с държавите-членки системата да бъде разширена, за да обхване всички професии. Има искания от държави-членки да я използват и по-нататък на всички възможни равнища, за които се счита, че тясното сътрудничество е от особено значение.

Причината за тези искания е свързана с обстоятелството, че сегашните процедури за признаване са твърде продължителни и обременяващи. Освен това липсва механизъм за предупреждаване за здравните професии. Преодоляването на този пропуск е желание на мнозинството от заинтересованите страни. Накрая, ефективното поддържане на система за уведомяване без информационно-технологично средство е твърде сложно и обременяващо.

6.5.4. Съгласуваност и възможно полезно взаимодействие с други съответни инструменти

В Съобщението на Комисията „По-добро управление на единния пазар чрез засилено административно сътрудничество: стратегия за разширяване и развиване на информационната система за вътрешния пазар (ИСВП)“ (СОМ(2011) 75 окончателен) са изложени планове за бъдещото разширяване на ИСВП, за да обхване и други области от правото на ЕС.

В Съобщението на Комисията „Акт за единния пазар“ се подчертава важността на ефикасното признаване на професионалните квалификации и на създаването на Европейска професионална карта²⁷. Що се отнася до механизма за предупреждаване, в Директивата за услугите (Директива 2006/123/ЕО) вече се предвижда задължително предупреждаване за някои, но не за всички специалисти, които предоставят професионални услуги. Най-важната слабост се отнася до здравните специалисти, към които Директивата за услугите не се прилага.

Достъпът до публичния интерфейс за молби за Европейска професионална карта може да се осигури между другото и чрез единичните звена за контакт.

²⁷

Вж. бележка под линия 6 по-горе.

6.6. Срок на действие и финансово въздействие

☐ Предложение/инициатива с неограничен срок на действие

- Изпълнение с период за започване на дейност от 2013—2014 г.,
- Последван от функциониране с пълен капацитет. Разходите за хостинг, оперативните разходи и разходите за поддръжка са включени в съответните разходи за функционирането на системата ИСВП.

6.7. Планиран(и) метод(и) на управление²⁸

☐ Пряко централизирано управление от Комисията

7. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

7.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията

Комисията изготвя годишен доклад относно разработването и работата на ИСВП. В тази връзка адекватно ще се докладва използването на ИСВП за молби за ЕПК, предупреждения и уведомления за дипломи. Освен това периодично ще се представя пред Европейския надзорен орган по защита на данните доклад по въпроси, свързани със защитата на данните в ИСВП, включително сигурността.

7.2. Система за управление и контрол

7.2.1. Установен(и) риск(ове)

Една от основните характеристики на предложението е, че ЕПК, механизмът за предупреждаване и декларацията ще се основават на функционалността на ИСВП. Комисията е „собственик на системата“ по отношение на ИСВП и отговаря за ежедневното ѝ функциониране, поддръжка и разработване. Оперативните рискове в тази връзка вече са установени в контекста на функционирането на ИСВП и в предложението за Регламент за ИСВП.

Освен горепосочените оперативни рискове, неприемането на системата за ЕПК от професиите и специалистите би могло да бъде допълнителен риск. С други думи, рискът е ЕПК да бъде изцяло разработена и да влезе в действие, но за нея да няма никакво или почти никакво търсене. Също така компетентните органи може да се затруднят с приспособяването и да не предвидят адекватни ресурси за надлежно и своевременно обработване на молбите.

Въвеждането на Европейската професионална карта и на механизъм за предупреждаване също така поражда въпроси във връзка със защитата на

²⁸

Подробности за методите на управление и препратки към Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

данните, включително обработването на неоснователни предупреждения. Солидната нова правна рамка освен това изисква внимателно всекидневно управление.

7.2.2. *Предвиден(и) метод(и) на контрол*

Що се отнася до аспектите на ЕПК, механизма за предупреждаване и декларациите, които зависят от функционирането на ИСВП, те трябва да бъдат разглеждани в контекста на функционирането на ИСВП и проекта за регламент за ИСВП.

В хода на преодоляването на рисковете, посочени по-горе в раздел 2.2.1, Комисията ще подпомага (например чрез семинари и други) всички заинтересовани страни (например властите на държавите-членки, професионални органи и други) и активно ще съдейства за въвеждането и привлекателността на новата система.

7.3. **Мерки за предотвратяване на измами и нередности**

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за предотвратяване и защита

За целите на борбата с измамите, корупцията и други незаконни дейности разпоредбите, които обикновено се прилагат по отношение на дейностите на Комисията, включително Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), се прилагат без никакви ограничения по отношение на ИСВП.

8. ПРОГНОЗИРАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

8.1. Засегната(и) функция(и) от многогодишната финансова рамка и бюджетен(тни) ред(ове) за разходите

- Съществуващи бюджетни редове за разходите

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Вноска			
	Номер [Описание.....]	МБК/ЕБК ²⁹	От държави от ЕАСТ ³⁰	От страни-кандидатки ³¹	От трети държави	По смисъла на член 18, параграф 1, буква аа) от Финансовия регламент
1A	12.02.01 Изграждане и развитие на вътрешния пазар	МБК	ДА	НЕ	НЕ	НЕ
1A	12.01.04 Изграждане и развитие на вътрешния пазар — разходи за административно управление	ЕБК	ДА	НЕ	НЕ	НЕ
1A	26.03.01.01 Решения за оперативна съвместимост за европейските публични администрации (ISA)	МБК	ДА	ДА	НЕ	НЕ

²⁹ МБК — многогодишни бюджетни кредити /ЕБК — едногодишни бюджетни кредити.

³⁰ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

³¹ Страни-кандидатки и, където е приложимо, потенциални кандидати за членство от Западните Балкани.

8.2. Прогнозирано отражение върху разходите

8.2.1. Обобщение на прогнозираното отражение върху разходите

Евро (до третия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка:	1В	Изграждане и развитие на вътрешния пазар
---	----	--

ГД: <.....>			Година 2013	Година 2014						ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи										
12.02.01	Поети задължения	(1)	362,500	362,500						725,000
	Плащания	(2)	362,500	362,500						725,000
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Вътрешен пазар и услуги“	Поети задължения	=1+1a +3	362,500	362,500						725,000
	Плащания	=2+2a +3	362,500	362,500						725,000

Настоящото предложение със съответните разходи за разработка се очаква да влезе в сила през 2013 г. и да обхване и 2014 г.

За подробности във връзка с общото финансиране на ИСВП моля да направите справка във финансовата обосновка, приложена към предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно административното сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар (ИСВП) („Регламент за ИСВП“) (COM(2011) 522 окончателен). В този контекст ще се разгледат възможностите за финансиране на разходите за разработка по програмата ISA.

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)	362,500	362,500						725,000
	Плащания	(5)	362,500	362,500						725,000

• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми		(6)								
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 1А от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+ 6	362,500	362,500						725,000
	Плащания	=5+ 6	362,500	362,500						725,000

8.2.2. Прогнозирано въздействие върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- ☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

Бюджетни кредити за поети задължения в евро (до третия знак след десетичната запетая)

[illegible]

³² Резултатите се изразяват в продуктите и услугите, които трябва да бъдат доставени (например брой финансирани обмени на студенти, километри построени пътища и т.н.).

Междинна сума за конкретна цел №1				190,0 00		190,0 00											380,0 00
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2 Функционалност на бек офис																	
- Резултат	Функционалност на бек-офис	124,000		62,00 0		62,00 0											124,0 00
Междинна сума за конкретна цел №2				62,00 0		62,00 0											124,0 00
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 3 механизми за предупреждаване																	
- Резултат	Механизъм за предупреждаване	160,000		80,00 0		80,00 0											160,0 00
Междинна сума за конкретна цел №3				80,00 0		80,00 0											160,0 00
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 4 Средства за уведомяване ...																	
- Резултат	Средства за уведомяване	61,000		30,50 0		30,50 0											61,00 0
Междинна сума за конкретна цел №4				30,50 0		30,50 0											61,00 0
ОБЩО РАЗХОДИ				362,5 00		362,5 00											725,0 00

8.2.3. *Прогнозирано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*

8.2.3.1. *Обобщение*

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи

8.2.3.2. *Прогнозирани нужди от човешки ресурси*

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси

8.2.4. *Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*

- ☐ Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка (2013 г.).
- Предложението е съвместимо с бъдещата многогодишна финансова рамка (2014—2020 г.). Предложението ще бъде обезпечено чрез бюджетни средства, които вече са предвидени по бюджетния ред за вътрешния пазар. Що се отнася до работата през 2013 г., бюджетните кредити са включени в официалното финансово програмиране на Комисията. Що се отнася до 2014 и следващите години, те са включени в предложението на Комисията за следващата многогодишна финансова рамка.

8.2.5. *Участие на трети страни във финансирането*

- Предложението/инициативата не предвижда съфинансиране от трети страни

8.3. Прогнозирано отражение върху приходите

- ☐ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.